

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2017. gada 25. februāris – 3. marts

Nr. 8 (1474)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

“Tikai spēks veido mieru...”

ASV arī turpmāk pildīs savas saistības pret NATO

NATO dalībvalstis ir paudušas bažas par ASV prezidenta Donalda Trampa uzticību aliansei, ņemot vērā, ka viņš NATO ir nosaucis par “novecojušu”, kā arī izrādījis acīmredzami iecietīgāku nostāju pret Krieviju. Viņa valdības pārstāvji pēdējā laikā gan centušies apliecināt, cik nozīmīga ir alianse.

NATO bažas kļiedēja ASV viceprezidents Maiks Penss, kuŗam šī bija pirmā ārvalstu vizīte pēc stāšanās amatā janvārī. Penss Minchenes Drošības konferencē paziņoja, ka ASV “stingri atbalsta” NATO un būs nelokāmas savu saistību pret aliansei izpildē.

“Prezidents Donalds Tramps lūdza man šodien šeit nodot vēstījumu, apliecinājumu – Amerikas Savienotās Valstis stingri atbalsta NATO un būs nelokāmas savā atbalstā šai transatlantiskajai aliansei.” Vienlaikus Penss brīdināja, ka NATO sabiedrotajiem ir jāpilda savas saistības pret NATO, atzīstot, ka daudziem nav “skaidra vai uzticama ceļa”, kā to izdarīt. Tramps iepriekš puda apņēmību izvērtēt, vai dalībvalstis ir izpildījušas savas saistības aizsardzībai atvēlēt vismaz 2% no iekšzemes kopprodukta, pirms izlem, vai sniegt tām palīdzību. Savā runā Penss norādīja, ka jaunā ASV prezidenta Donalda Trampa vadībā valsts “būs spēcīgāka nekā jebkad agrāk” un Trampa administrācija “atjaunos demokrātijas arsenālu”. Tramps “atbalstīs Eiropu”, apliecināja viceprezidents.

Penss arī paziņoja, ka “ASV turpinās saukt Krieviju pie atbildības, lai gan mēs meklējam kopīgu risinājumu, kuŗa atrašanai, kā jūs zināt, prezidents Tramps tic”. Tādējādi Penss norādīja, ka ASV pieprasīs Krievijai ievērot vienošanās par konflikta noregulējumu Ukrainas austrumos, lai gan Tramps cenšas normalizēt attiecības.

Pēc Baltijas valstu prezidentu un ASV viceprezidenta Maika Pensa tikšanās Valsts prezidents Raimonds Vējonis uzsvēra, ka Baltijas valstu un ASV stratēģiskā sadarbība ir nemainīgi spēcīga. Latvijas un Baltijas valstis ir gatavas ne tikai saņemt palīdzību no ASV, bet arī gatavas sniegt palīdzību ASV un citiem NATO partneriem cīņā pret terorismu dažādās pasaules vietās, sniedzot humāno palīdzību un apmācot drošības spēkus Irakā un Afgānistānā. Valsts drošības un aizsardzības jautājumi ir būtiska Latvijas prioritāte. Palielinot valsts budžeta finansējumu valsts aizsardzībai, nākamajā gadā tas saņiegs 2% no iekšzemes kopprodukta atbilstoši saistībām NATO.

Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida, Lietuvas prezidente Daļa Grībauskaite, ASV viceprezidents Maiks Penss, Latvijas prezidents Raimonds Vējonis Minchenes konferences laikā

Latvija nodrošinās visu nepieciešamo NATO spēku uzņemšanai, istenojot Varšavas galotņu apspriedē (samitā) pieņemto lēmumu par sabiedroto klātbūtnes pastiprināšanu Baltijas valstīs un Polijā.

Igaunijas prezidente Kersti Kaljulaida sacīja, ka ASV viceprezidenta Maika Pensa runa Minchenes drošības konferencē bija spēcīgs vēstījums, uzsverot, ka Eiropa joprojām ir neaizvietoājama ASV sabiedrotā. Pat tas, ka ASV jaunās administrācijas klātbūtne Minchenes Drošības konferencē bija spēcīga, parāda, ka Vašingtonā joprojām augstu vērtētas spēcīgas transatlantiskās attiecības, sadarbība un ieguldījums NATO: “Tādu pašu vēstījumu ASV viceprezidents personīgi atkārtoja arī visām trim Baltijas valstīm. Viņš teica, ka ir priecīgs, ka Igaunija ir starp valstīm, kas savam aizsardzības budžetam atvēl 2% no iekšzemes kopprodukta, un Latvija un Lietuva šo līmeni saņiegs nākamgad.” Kaljulaida piebilda, ka piekrit Pensa viedoklim, ka NATO ir alianse, kas ietver savvaldīšanu un garantijas, bet vienlaikus arī pienākumus. “Dalībvalstīm ir jāizpilda savas saistības, kuras tās uzņēmušas, jo tikai tas var garantēt NATO

spēku. Tikai spēks veido mieru,” uzsvēra Igaunijas prezidente.

Lietuvas prezidente Daļa Grībauskaite, Minchenes Drošības konferences laikā tiekoties ar ASV viceprezidentu Maiku Pensu, izteikusi savas gaidas par ASV militārajiem instrumentiem, lai aizsargātu Baltijas valstu gaisa telpu. Grībauskaite Pensu iepazīstinājusi ar savu pozīciju par to, ka ir jāpaātrina lēmumu pieņemšanas process NATO, kā arī viņa runājusi par ASV tiešu dalību Baltijas valstu gaisa telpas aizsardzības centienos. Viņa atzina, ka pērn NATO samitā Varšavā pieņemtie lēmumi par papildu NATO jaudām Austrumeiropā pašreizējā situācijā vairs nav pietiekami. “Būtuiski ir arī ņemt vērā, ka NATO un ASV spēki lielā mērā ir koncentrēti Rietumeiropā, nevis pie riskantākās austrumu robežas,” piebilda Lietuvas prezidente. Tikšanās laikā Pensam tikušas rādītas kartes, kuŗās attēlots, kā Baltijas valstu gaisa telpas aizsardzība varētu izskatīties. “Bez ASV pretgaisa aizsardzības sistēmām mēs nespēsīm pilnībā nodrošināties pret nejausībām. Pašlaik mēs plānojam paši iegādāties atsevišķas iespējas, tomēr ASV līdzdalība ir nepieciešama. Mēs iepazīstinā-

jām ar savu pozīciju. Mēs bijām paņēmuši līdzīgi materiālus, kartes, un es patiešām ceru, ka mūsu vēstījums tika saprasts un tiks pieņemts kā pozitīvs ierosinājums, kas NATO un ASV ir nepieciešams,” sarunā ar BNS sacīja Grībauskaite.

Baltijas valstu amatpersonas ilgstoši ir teikušas, ka pretgaisa aizsardzība ir viens no vajākajiem posmiem visu trīs valstu militārajā aizsardzībā. Lai to uzlabotu, visas trīs valstis apsver iespējas panākt plašākas pilnvaras sabiedroto spēku patruļas lidmašīnām, kas veic misiju Baltijas valstu gaisa telpā, kā arī papildu sauszemes bruņojuma iegādi. Lietuvas Bruņotajiem spēkiem pašlaik ir tikai īsas darbības rādiusa pretgaisa aizsardzības sistēmas, un viņi ir nolēmuši no Norvēģijas iegādāties vidējas darbības rādiusa sistēmas NASAMS. Iepriekš vēstīts, ka tās Lietuva varētu saņemt līdz 2020. gadam par 100 miljoniem eiro. Lietuvas un ārvalstu amatpersonas ir apsvērušas iespējas nākotnē izvietot tālas darbības rādiusa pretgaisa aizsardzības sistēmas Patriot, kas var notriekt lidmašīnas un ballistikās raķetes, tomēr pagaidām konkrēti lēmumi par šo jautājumu nav pieņemti.

Jaunumi
Lielbritānijas
tautiešu
dzīvē

(2. lpp.)

Taisns kā
zirga loks

(5. lpp.)

“Ulmaņa
partijas”
nedienas
un spēks

(7. lpp.)

Latviešu
ārsti
ārzemēs

(8. lpp.)

Atmiņas par
Esslingenu un
Augustdorfu

(9. lpp.)

POŠAMIES UZ ESLINGENU!

2017. gada 15. – 18. jūnijā

Visa informācija un aktuālās ziņas pieejamas mājaslapā: www.esslingen2017.de.
Sekojiet mums līdzī arī Facebook: www.facebook.com/esslingen2017

Svētku rīkotāji:

SAIME

91770934 167501 8 08

VITA DIĶE

Ziedotāja Biruta Heistere dāvina 60 stipendiātiem iespēju apmeklēt baleta izrādi “Pērs Gints”

Dāvana no sirds

Biruta Heistere ar meitu Lia (centrā) kopā ar stipendiātiem

Biruta Heistere ir ilggadēja Vitolu fonda atbalstītāja, kuŗa stipendiātiem ir sniegusi ne tikai materiālu atbalstu, bet arī bezgala daudz sirsnības un mīlestības. 8. februārī viņa iepriecināja 60 fonda stipendiātus, dāvinot biļetes uz baletu “Pērs Gints” Latvijas Nacionālajā operas un baleta namā.

Saka, ka mūzika ienes cilvēka dvēselē plašumu, garā – spēku un sirdi – maigumu un siltumu, prātā – gaismu un brīvību. Tieši

tāda ir Birutas kundze, kuŗai pašai dziedāšana un mūzika visu mūžu bijušas īpaši tuvas, tāpēc iespēju izbaudīt šīs mākslas valdzinājumu viņa dāvina stipendiātiem, no kuŗiem daudzi Operas namā bija pirmo reizi. Uz tikšanās no Anglijas kopā ar ziedotāju Biruti Heisteri ieradās meita Lia, kuŗai bija iespēja iepazīties ar Latvijas talantīgajiem jauniešiem. Sarīkojums norisinājās Latvijas Nacionālās operas un baleta nama kafejnīcā *Cafe opera*.

Birutas Heisteres sadarbība ar Vitolu fondu aizsākās 2005. gadā. Viņa stipendijas dibināja sājū brīdī, kad mūziķas ceļos aizgāja viņas dzīvesbiedrs Daumants. Ar Daumanta un Birutas Heisteru stipendijām šobrīd studē viens jauniešs, bet izskoloti jau deviņi.

Šis skaistais vakars operā patiesībā ir stāsts par sapņiem – par stipendiātu sapni attaisnot ziedotājas dāvāto uzticību un par Birutas kundzes sapni būt tuvu

mūzikai un saviem jauniešiem. Stipendiāte Linda Miķelsone raksta: “*Manuprāt, nav labāka veida, kā atjaunot enerģijas rezerves, kas nosalušas vai nogrimušas darbos, par krāšņa un emocijām bagāta baleta apmeklējumu! No mirkļa, kad tiek pacelts priekšskars, līdz pat gaismu iedegšanai mēs esam pavisam citā pasaulē. Pasaulē, kuŗā ir liela un nesavtīga mīlestība, sevis meklējumi un pats galvenais – tiek sniegta atbilde uz jautājumu “kā man būt?”. Reizēm*

nudien ir nepieciešams kādu palaist pasaulē, lai gaidītu mājās, un arī atcerēties, ka var būt tā, ka karaļi mēs varam būt tikai starp trakajiem. Katru reizi, kad šķiet, ka pasaulē ir par maz patiesu cilvēku, par maz mīlestības un par maz gaismas, der atcerēties, ka mūs, studentus, neviens tā nemil kā Vitolu fonds un mūsu ziedotāji! Atliek vien šobrīd ļaut mīlēt sevi, lai reiz tāpat savu siltumu varētu dāvēt kādam citam!” Paldies ziedotāji Birutai Heisteres kundzei!

TERĒZE BOGDANOVA

Februāra pirmajā nedēļas nogalē uz savu pirmo sesiju sanāca jaunais LNPL sastāvs, ievēlot jaunu prezidiju, kā arī trešo reizi priekšsēdes amatā apstiprinot Liliju Zobens. Sesiju apmeklēja arī Latvijas vēstniece Baiba Braže un ELA priekšsēdis Kristaps Grasis.

Jaunajā padomē kopskaitā darbojas 19 locekļi, no kuŗiem pieciem šis ir pirmais padomes saaukums. Savukārt prezidijā ievēlēti seši locekļi līdzās priekšsēdei. Līdzās jaunajam prezidija sastāvam tika arī pārskatītas padomes darbības nozares. Jaunais prezidija sastāvs: Lilija Zobens (priekšsēde), Pauls Zivtiņš (Finanču nozares vadītājs), Māris Pūlis (Izglītības nozares vadītājs), Inese Auziņa-Smita (Kultūras dokumentācijas nozares vadītāja), Laima Brencs (Sociālo jautājumu nozares vadītāja), Ieva Vītolīņa (Informācijas un administrācijas nozares vadītāja), Vera Antipova (Jaunatnes nozares vadītāja).

Sesijas galveno pārrunājamo tēmu sarakstā bija debates par aktualitātēm diasporas sabiedrībā un politiski sociālajā jomā, kā arī padomes prioritāšu nostiprināšana izglītības, kultūras, politisko aktivitāšu un sociālajās nozarēs, jo tās izkristalizējās kā aktuālākās.

Pirmām kārtām jau *Brexit* radītā neskaidrība un iespējamība, ka Latvijas un citu Eiropas Savienības valstu pilsoņiem var tikt radīti šķērsli uzturēties Lielbritanijā un iespējamība, ka arvien vairāk nāksies dzirdēt par situācijām, kad mūsu tautiešiem jāsaskaras ar neiecietīgu un pat nelikumīgu attieksmi. Padome uzskata par svarīgu šos piemērus apkopot un, ja iespējams, rakstīt vēstules uz atbilstošajām valsts iestādēm un politiķiem, lai vērstu uzmanību uz šiem likumu pārkāpumiem. Savukārt vēstniece aicināja, lai katrs šādas situācijas upuris par to informē arī vēstniecību, jo Ārlietu ministrija tad varētu no savas puses uzrunāt savus Lielbritanijas kolēģus un aicināt uz attiecīgu situācijas izvērtējumu.

Padomei arī nākas uzņemties vadošo lomu Latvijas simtgades svētku plānošanā Lielbritanijā. Vēstniecība jau ir apstiprinājusi savu līdzdalību un atbalstu, cik vien tas būtu tās iespēju robežās, un aicināja likt uzsvāru uz kvalitāti, nevis kvantitāti, proti, ne tik daudz uz pasākumu un sarīkojumu skaitu, bet to, lai tie tiešām būtu labi noorganizēti un sagatavoti. Padomes un DVF valdes pārstāvji jau ir izveidojuši radošo komandu, kas jau ir sa-

nākuši uz vairākām tikšanās reizēm, lai pārrunātu iespējamus svētku norises pasākumus Lielbritanijā. Kā informēja kultūras nozares vadītāja Gita Robalde, pēdējā gada laikā ir manāma vairāku jaunu deju kopu veidošanās Lielbritanijā, jo tuvojas 2018. gada Dziesmu un deju svētki, un, šķiet, arvien vairāk šeit dzīvojošo tautiešu vēlas būt svētku dalībnieki, kas ir apsveicami. Taču vēl pirms tam vairāki koŗi un deju kopas piedalīsies Latvijas simtgades ieskandināšanas sarīkojumā – Eslingenas dziesmu svētkos no šī gada 16. līdz 18. jūnijam.

Padomes izglītības nozares paveiktais pēdējo gadu laikā, īpaši izglītības semināru rīkošana diasporas skolu skolotājiem no Lielbritanijas un Īrijas, ir ļoti nepieciešama tradīcija. Kā ziņoja ELA priekšsēdis K. Grasis, arī viņa vadītā organizācija izglītību ir izvīrējusi kā vienu no savām trim lielajām darbības nozarēm, un diasporas izglītības koncepcijas izveide kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju ir viena no tās prioritātēm. Tika norādīts, ka jauniešu vajadzības ir palikušas mazliet novārtā, proti, trūkst tieši viņu auditorijai domātu norīšu, jo viņi jau ir pārsnieguši diasporas skolas bērnu vecumu.

Atskats uz LNPL sesiju

Līdz ar to padome ļoti cer, ka jaunā Jaunatnes nozares vadītāja – sarīkojumu organizācijas “Bērzes Strazdi” pārstāve Vera Antipova – ar savām idejām, enerģiju un pieredzi spēš uzrunāt jauniešus. Jau sesijas laikā viņa dalījās ar idejām par iespējamiem sporta vai pat talantu konkursu rīkošanu, ko padome uzņēma ļoti atsaucīgi.

Tā kā jau nākamgad rudenī Latvijā notiks jaunās Saeimas vēlēšanas, tika uzsvērts, ka padomei ir jāaktivizē tās nacionālpolitiskais darbs, proti, sadarbībā ar DVF jāuzrunā Latvijas politiskās partijas par viesošanu Lielbri-

tanijā un vēlēšanu uzrunāšanu, lai vairāk Latvijas pilsoņu būtu informēti par vēlēšanu kandidātiem un būtu motivēti piedalīties vēlēšanās. Tāpat kā iepriekšējās reizēs kopsadarbībā ar vēstniecību padomei jāpalīdz ar vēlēšanu iecirkņu izveidi, lai nodrošinātu, ka arvien vairāk cilvēkiem ir iespēja piedalīties vēlēšanās.

Sesijā arī pozitīvi lēma par ikgadējo atbalstu laikrakstam “Brīvā Latvija” un grāmatu “Latvieši Lielbritanijā” 2., 3. un 4. sējuma izdošanu, pie kuŗu tapšanas joprojām aktīvi strādā galvenā redaktore Inese Auziņa-Smita (*Smith*).

Ziedojumi laikrakstam – 2017. gada janvārī

P. Aivars, Londonā; A. Rūtenbergs, Koventrijā; A. Dumpis, Bradfordā; A. Balode, Lesterā; R. Bonnere, *Straumēnos*; A. Sinka, Bamberijā; V. Bryden, Keiteramā; I. Pētersone, Spānijā; K. Āboliņš, Solihallā; I. Auziņa-Smita, *Loughborough*; E. Rudzītis, Kiderminsterā; P. Pētersons, *East Molesey*; A. Apinis, Bradfordā; E. un A. Novadnieks, Bradfordā; *Foreman, Chandlers Ford*; I. un Z. Āboliņi, *Straumēnos*; Ž. Mūsiņš, Koventrijā; A. Kļava, Bristolē.

Kopā: GBP 368

Brīvās Latvijas izdevēji, redaktore un Lielbritanijas administratore izsaka visiem ziedotājiem sirsnīgu pateicību mūsu laikraksta atbalstam.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvija
100

Projekts "Latvijas skolas soma"

Vairāk nekā 40% Latvijas valsts simtgades finansējuma – bērniem un jauniešiem – ieguldīs projektā "Latvijas skolas soma". Iniciatīva "Latvijas skolas soma" ir lielākā valsts simtgades dāvana vairāk nekā 200 000 Latvijas skolēniem. Līdz ar 2018. gada septembri tā sniegs iespēju ikvienam mūsu valsts skolēnam klātienē izzināt un piedzīvot mācību programmā ietvertās Latvijas dabas un kultūras vērtības, kā arī iepazīt zinātniskos sniegtos un uzņēmējdarbības veiksmes stāstus. Integritātes mācību programmas izveidei, transporta un ieejas biļešu segšanai paredzēti 13,5 miljoni (jeb 40%) no valsts simtgadei plānotā papildu finansējuma piecu gadu periodā.

"Latvijas skolas somas" finansējumu – 17 eiro skolēnam ik gadu – plānots novirzīt pašvaldībām proporcionāli skolēnu skaitam, lai tās kopā ar skolām plānotu efektīvāko līdzekļu izlietojumu. Lai par godu Latvijas valsts simtgadei ikviens varētu vairāk iepazīt Latvijas mūzejus, teātrus un citas kultūrtelpā nozīmīgas vietas. Ideja aizgūta no Norvēģijas, kur līdzīga iniciatīva tiek īstenota kopš 2001. gada. Mērķis ir izglītības procesā ieviest jaunus akcentus, lai bērni papildus obligātajam mācību saturam iepazītu Latviju un tās vērtības praktiski.

***

Saeimā atceras
Satversmes pieņemšanu

Svinot Satversmes pieņemšanas 95. gadadienu, Saeimas zālē atklāja bronza kaltus divus Satversmes pirmos pantus. Nu tie kalpos par atgādinājumu tautas priekšstāvjiem – piemēram, ka istā vara patiesībā pieder tautai.

Plāksnes ar Satversmes pantiem Saeimas sēžu zālē rotāja jau 1. Saeimas darbības laikā. Pēc parlamenta darbības pārtraukšanas plāksnes noņēma, un to tālākais liktenis nav zināms. Par godu Satversmes pieņemšanas 95. jubilejai plāksnes atjaunotas un atkal atgriežas Saeimas sēžu zālē, ikvienam simboliski atgādinot, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika un Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai.

Plāksnes veidotas no ozolkoka, savukārt burti – no bronzas. Projektu izstrādāja "A. Veidemaņa projektēšanas birojs", un plāksnes veidoja kokaizstrādātājs Gints Upišs. Tās atjaunotas pēc fotografijām, kurās redzams zāles vēsturiskais izkārtojums. Plāksnes sēžu zālē uzstādītas tajā pašā vietā, kur tās atradās agrāk.

***

Par 2% no IKP atvēlēšanas
aizsardzībai

Šobrīd nav bažu, ka Latvija nākamgad varētu neatvēlēt 2% no iekšzemes kopprodukta (IKP) aizsardzībai, tomēr "neviens nav teicis, ka pie sasniegtā ir jāpāstājas", sacīja aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis (ZZS), kuŗš piedalījās Minchenes drošības konferencē.

Raimonds Bergmanis

ASV aizsardzības ministrs Džeimss Matiss brīdinājis NATO dalībvalstis, ka Vašingtona "ierobežos savas saistības" aliansē, ja tās nepalielinās savus aizsardzības izdevumus. Bergmanis aģentūrai skaidroja, ka ASV aizsardzības ministra paziņojumu varot traktēt dažādi, taču kopumā tas ir aicinājums mainīties. To uzsverusi arī Vācijas aizsardzības ministre, kuŗa iepriekš tikusies ar Matisu Vašingtonā, proti, amatpersonas bijušas vienādas domās, ka ES un NATO jāmainās laikiem līdzīgi, un viens no veidiem ir pildīt saistības, ko valstis uzņēmušas Velsas galotņū apspriedē (samitā). Vācija ir sagatavojusi plānu par virzīšanos uz 2% no IKP, kas naudas izteiksmē būtu vairāk nekā 130 miljardi eiro.

***

"Visa Eiropa virzās uz
aizsardzības finansējuma
palielināšanu"

Visa Eiropa virzās uz aizsardzības finansējuma palielināšanu, kas sasauca ar ASV vēlmi, lai pārējie NATO sabiedrotie tērētu vairāk aizsardzībai, LTV *Rīta panorāmā* uzsvēra Latvijas aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis (ZZS). Pēc viesošanās Minchenes drošības konferencē, kuŗā piedalījās arī virkne vadošu jaunās ASV administrācijas politiķu, Bergmanis norādīja, ka eiropieši aizsardzībai jau tērē vairāk, piemēram, pērn Eiropas tēriņi aizsardzībai pieauguši par 3,8%.

Vācijas kanclere Angela Merkele un aizsardzības ministre uzsvērušas, ka arī šī valsts virzīsies uz aizsardzības finansējuma palielināšanu, kas gan tūlīt nesasnies vajadzīgos 2% no iekšzemes kopprodukta, taču viņiem esot plāns uz šo mērķi virzīties pakāpeniski. Latvija šajā ziņā ir viens no labajiem piemēriem, kur finansējums aizsardzībai tiek celts ļoti strauji. Ministrs uzsvēra, ka vienlaikus ar finansējuma palielināšanu ļoti svarīgi ir tas, kā šo naudu izmantot – cik ātri apgūst un cik efektīvi iegulda. Bergmanis atzina, ka militārie izdevumi nav vienīgā joma, kur ieguldīt miera nodrošināšanai pasaulē, un ir jāiegulda arī attīstības sadarbībā. Tomēr viņš īsti nesniedza vērtējumu par

Eiropas Komisijas (EK) prezidenta Žana Kloda Junkera pausto, ka Eiropa nedrīkst piekāpties ASV prasībām palielināt aizsardzības izdevumus, jo neesot kārtīgi iepazīties ar Junkera nostāju. Ministrs gan uzsvēra, ka Latvijas darbi liecina, ka mēs virzāmies uz aizsardzības izdevumu palielināšanu. Runājot par Latvijas armijas bruņojuma uzlabošanu, Bergmanis stāstīja, ka parasti iegādes notiek pēc shēmas – vispirms kuŗavīri mācās apieties ar tehniku un pēc tam tiek lemts, vai šo tehniku iepirkt. Līdzīgi pašlaik armijas pārstāvji ir devušies uz Austriju mācīties apgūt haubicu M109 lietošanu, lai vēlāk turpinātu sarunas ar Austriju par šīs tehnikas iegādi.

***

Ierodas ASV kuŗavīri

17. februārī Ādažu bazē notika svinīgā ASV 68. bruņotā pulka 1. bataljona *Silver Lions* kuŗavīru, kuŗi piedalīsies operācijā *Atlantic Resolve*, sagaidīšanas ceremonija.

Kā aģentūru LETA informēja Aizsardzības ministrijā (AM), Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālmajors Leonīds Kalniņš, Sauszemes spēku kājnieku brigādes komandieris pulkvedis Ilmārs Atis Lejiņš, ASV vēstniece Latvijā Nensija Baikofa Petita un 68. bruņotā pulka 1. bataljona komandieris pulkvežleitnants Stīvens Keiphārts sveica ASV kuŗavīrus ar ierašanos Latvijā un kopīgu treniņu uzsākšanu ar Latvijas kuŗavīriem.

***

Spānija gatavojas uz Latviju
nosūtīt tankus un kāpurķēžu
kaujas mašīnas

Latvijas drošības stiprināšanai Spānija pirmo reizi gatavojas nosūtīt sešus spāņu *Leopard 2e* tankus, kas ir līdz šim nebijis precedents, jo šāda veida tanki uz ārvalstīm neesot vēl sūtīti. Kā liecina Spānijas vēstniecības Latvijā sniegtā informācija, piedaloties NATO misijā, Spānija uz Latviju kopā varētu nosūtīt aptuveni 350 lielu personālu, kā arī sešus tankus. Paredzēts, ka uz Latviju varētu tikt nogādātas arī 14 līdz 16 kāpurķēžu kaujas mašīnas. Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris Leonīds Kalniņš janvāra beigās žurnālistiem teica, ka bruņutehniku uz Latviju plāno nosūtīt arī trīs citas bataljona dalībvalstis – Polija, Itālija un Kanada, taču sūtāmās tehnikas daudzumu un veidu paziņošot valstis pašas.

***

Krievijai pagaidām
neizdodas no iekšpuses
irdināt ES un NATO,

bet, ņemot vērā situāciju, Eiropai ir jādomā par finansējuma palielināšanu aizsardzības jomai, intervijā Latvijas Radio puda Eiropas Parlamenta deputāte no Latvijas Sandra Kalniete (*Vienotība*).

Sandra Kalniete

Pēc Donalda Trampa kļūšanas par ASV prezidentu situācija ASV ir mainījusies, šobrīd tā ir neizpratne par Eiropas vajadzībām, lēmumu pieņemšanas mehānismiem, finansēšanas mehānismiem. Tāpēc apņēmība veidot funkcionēt spējīgu Eiropas aizsardzību ir lielāka nekā jebkad agrāk, norādīja Kalniete.

***

Mazinās Latvijas iedzīvotāju
bažas par valsts drošību

Gandrīz puse jeb 45% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, situācija valsts drošības un aizsardzības jomā ir uzlabojusies, liecina pēc Aizsardzības ministrijas pasūtījuma veiktā aptauja. Par situācijas uzlabošanās iemesliem tiek minēti NATO klātbūtne Latvijā, militārās mācības, kā arī iepirktais ekipējums un tehnika. Tāpat 29% uzskata, ka situācija valsts drošības un aizsardzības jomā ir palikusi bez izmaiņām. Savukārt 7% respondentu norādījuši, ka situācija ir pasliktinājusies, kas ir par 2% aptaujāto mazāk nekā pērn. Kopumā 59% aptaujāto uzskata, ka NATO klātbūtne palielina Latvijas drošību. Īpaši šo faktu atzīmējuši jaunieši vecumā no 17 līdz 25 gadiem. Atbalsts NATO salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir stabils – palicis nemainīgs. Lūgti paust attieksmi par to, kā no 2017. gada Latvijā pastāvīgi atradīsies Kanadas vadītā daudz nacionālā bataljona lieluma kaujas grupa, pozitīvu vērtējumu tam sniedza 43% aptaujāto. Kritiski noskaņoti bija 17% aptaujāto, bet neitrālu attieksmi puda 30%.

***

Edgars Rinkēvičs tiekas ar
Kvebekas Nacionālās
asamblejas stipendiātiem

15. februārī ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Kvebekas Nacionālās asamblejas *Fondation Jean-Charles-Bonenfant* stipendiātiem, kuŗi apmeklēja Latviju, Lietuvu un Igauniju, lai iepazītu Baltijas valstu politiskās, tiesību un parlamentārās sistēmas. Sarunā ar jauniešiem ministrs uzsvēra, ka šī ir nozīmīga diena, jo Eiropas Parlaments balso par Eiropas Savienības (ES) un Kanadas Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (*CETA*), kā arī ES un Kanadas Stratēģiskās partnerības nolīgumu. Arī Latvijā abu nolīgumu ratifikācijas process tuvojas nobeigumam. Tāpat ministrs iepazīstināja jauniešus ar ārlietu dienesta aktualitātēm, kā būtiskākos minot drošības jautājumus, NATO daudz nacionālā kaujas bataljona izvietošanu reģionā un *Brexit*. Jaunieši savukārt interesējās par tādām temām kā Latvijas un Kanadas divpusējās attiecības, Latvijas sadarbība ar jauno ASV administrāciju, attiecība ar Krieviju kopš neatkarības atjaunošanas, migrācijas jautājumi, Baltijas valstu sadarbība, Austrumu partnerība, kā arī sabiedrības integrācija Latvijā.

***

Lietuvai – 99. dzimšanas diena

Apsveicot Lietuvu valsts atjaunošanas 99. gadadienā, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/

TB/LNNK) aicināja lietuviešus arī turpmāk mīlēt savu valsti, aģentūru LETA informēja Saeimas preses dienestā.

Uzrunājot klātesošos Lietuvas valsts atjaunošanas 99. gadskārtai vēltītajā pieņemšanā, Saeimas priekšsēde uzsvēra, ka abas tautas saista radniecības sajūta un mūsu valodas – baltu valodas. "Taču abām valstīm ir vēl daudz kopīga – mēs varam lepoties ar lieliskām kaimiņattiecībām un iedzīvotāju kontaktiem, intensīvu ekonomisko sadarbību, stratēģisko partnerību drošības jomā un kopīgu nākotnes redzējumu," norādīja Mūrniece. Mūrniece arī sacīja, ka valoda ir lietuviešu un latviešu nacionālās pašapziņas stūrakmens. Tieši savas valodas un kultūras kopšana gadu simteņu garumā kļuva par pamatu mūsu tautu centieniem pēc savas valsts, sacīja Saeimas priekšsēde. Lietuva par neatkarīgu valsti kļuva 1918. gada 16. februārī, kad Lietuvas padome vienbalsīgi pieņēma Neatkarības aktu, pasludinot neatkarību.

***

Latvijas iedzīvotājus
amerikanizācija vairs
īpaši nesatrauc

Arvien mazāk cilvēku satrauc kultūras amerikanizācijas tendences Latvijā, liecina pētījumu aģentūras SKDS veiktās aptaujas dati.

Janvārī veiktajā aptaujā noskaidrots, ka to cilvēku, kuŗus satrauc kultūras amerikanizācijas tendences Latvijā, īpatsvars turpina samākt. Šogad par minēto satraucas 43% iedzīvotāju, savukārt pērn tas satrauca 45% iedzīvotāju. Aptaujā noskaidrots, ka 49% respondentu amerikanizācijas tendences Latvijā kultūrā nesatrauc, savukārt vēl 9% par to nav viedokļa. Kopš 2010. gada novērots straujš šīs problēmatikas atzišanas kritums iedzīvotāju vidū. Ja vēl 2009. gadā to cilvēku īpatsvars, kas satraucās par kultūras amerikanizācijas tendencēm Latvijā, gandrīz par 10% pārsniedza to cilvēku īpatsvaru, kas par to kopumā nesatraucas, tad turpmākajos gados satraukto cilvēku īpatsvars bija lielāks tikai 2012., 2013. un 2015. gadā, nepārsniedzot 3,2% starpību. Līdz 2009. gadam par kultūras amerikanizācijas tendencēm satraukto iedzīvotāju īpatsvars stabili bija lielāks nekā to īpatsvars, kas par to nesatraucas, savu maksimumu sasniedzot 2002. gadā, kad kultūras amerikanizācijas tendences Latvijā satrauca 62% iedzīvotāju. Savukārt šogad rezultāts uzrāda līdz šim mazāko satraukuma līmeni par kultūras amerikanizācijas tendencēm Latvijā.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

***

Atrok 17. gadsimta zviedru nocietinājumus

Veicot archeoloģiskos izrakumus pirms Latvijas Universitātes (LU) Akadēmiskā centra otrās kārtas – Zinātnes mājas – būvniecības, Pārdaugavā atrakti 17. gadsimta zviedru nocietinājumu fragmenti.

Zviedru nocietinājumu fragmenti

Kobronskansts (nosaukums radies no tās cēlāja zviedru pulkveža Samuēla Kobrona vārda) ir viens no trim galvenajiem nocietinājumiem, ko zviedri 17. gadsimtā ierīkoja dažādās vietās ap Rīgu, portālam *Delfi* pastāstīja archeoloģis Mārtiņš Lūsēns. Nocietinājumi tika veidoti, lai pasargātu pilsētu no iebrucējiem. Pie tiem pieder atraktie būvju fragmenti Daugavas kreisajā krastā, kā arī Daugavgrīvas cietoksnis Daugavas lejtecē un citadele, kas bija blakus Rīgas pilij. Pirmoreiz zviedru nocietinājumus no 17. un 18. gadsimta Daugavas kreisajā krastā atklāja pirms sešiem gadiem, kad tika būvēta LU Akadēmiskā centra pirmā kārtā jeb Dabas māja. Toreiz tie tika atklāti tad, kad celtniecība jau bija sākusies. Mācoties no kļūdām, šoreiz archeoloģiskie izrakumi sākti agrāk.

***

Skanstes tramvaja līniju varētu sākt būvēt 2018. gada vidū

Pašvaldības SIA *Rīgas satiksme* iesniegusi Centrālajā Finanču un līgumu aģentūrā (CFLA) precizētu Skanstes tramvaja līnijas projektu, un pie labvēlīgākajiem nosacījumiem būvniecība varētu tikt sākta 2018. gada vidū, aģentūrai LETA pastāstīja uzņēmuma pārstāvis Viktors Zaķis. Viņš pauda, ka labvēlīgākais variants paredz, ka CFLA varētu projektu skatīt apmēram mēnesi, un, ja tajā nav vajadzīgi citi precizējumi, tas tālāk tiks sūtīts izskatīšanai uz Eiropas Savienību (ES). Tur izskatīšanas process varētu būt aptuveni trīs mēneši. Pie vislabākajiem nosacījumiem līguma slēgšana ar CFLA un naudas apgušana varētu notikt jūnija beigās. Pēc līguma noslēgšanas ar CFLA nākamais posms paredz sākt tehniskā projekta izstrādi, kurai būs vajadzīgs aptuveni gads. Pie labvēlīgākajiem nosacījumiem Skanstes tramvaju varētu sākt būvēt 2018. gada vidū.

***

Aptauja: 89% Latvijas iedzīvotāju atbalsta dzelzceļa līnijas Rail Baltica projektu

Latvijā 89% iedzīvotāju atbalsta dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* projektu, kas ir par trim procentpunktiem vairāk nekā gadu iepriekš, aģentūrai LETA pavēstīja SIA *Eiropas Dzelzceļa līnijas* ko-

mūnīkācijas vadītāja Rita Voronkova, atsaucoties uz aptaujas datiem par iedzīvotāju informētību un attieksmi par *Rail Baltica* projektu. Vienlaikus projekta realizāciju pilnībā neatbalsta 4% respondentu. Aptaujā arī noskaidrots, ka kopumā par *Rail Baltica* projektu ir informēti 95% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju pretstatā 87% gadu iepriekš un 59% 2014. gada beigās.

Tostarp par projektu labāk ir informēti iedzīvotāji Pierīgā – 97%. Augstāka informētība par projektu ir vidējā un augstākā līmeņa vadītājiem un respondentiem ar lielākiem ienākumiem – vairāk par 800 eiro uz vienu ģimenes locekli mēnesī, kā arī pensijas vecuma respondentiem. Aptaujā 22% respondentu pauda viedokli, ka projekts ir atbalstāms, jo tas nodrošinās iespēju vienkāršāk un lētāk ceļot, kā arī tikpat daudz aptaujāto pauda uzskatu, ka *Rail Baltica* būs ātrs pārvietošanās veids. Savukārt 19% respondentu līdz ar projekta īstenošanu saskata ekonomiskos ieguvumus.

“Augstais atbalstītāju procents apliecina, ka Latvijas sabiedrība novērtē Latvijas izaugsmes iespējas, ko sniegs *Rail Baltica* projekta realizēšana gan mobilitātes, gan valsts ekonomikas aspektos,” sacīja “Eiropas Dzelzceļa līnijas” Attīstības un sadarbības departamenta direktors Agnis Driksna. Aptauja veikta 2016. decembrī un 2017. janvārī, to īstenoja tirgus un sabiedriskās domas pētījumu uzņēmums *Berg Research* timekļa vidē, aptaujājot 1009 Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 65 gadiem.

***

Latvijas animācijas māksliniekam Gintam Zilbalodim pirmizrāde

Holandes Animācijas filmu festivāls (HAFF) apstiprinājis, ka 2017. gada martā festivāla ietvaros notiks režisora un mākslinieka Ginta Zilbaloža jaunākās animācijas filmas “Oāze” pirmizrāde.

Gints Zilbalodis

Festivāls ir zīmīgs kā pirmā gada ievērojamā animācijas filmu skate, kas ļauj prognozēt turpmāko animācijas filmu apriti. HAFF šogad notiks divdesmito reizi un risināsies no 22. līdz 26. martam Utrehtas vecpilsētā. Gints Zilbalodis ir viens no pēdējo gadu spilgtākajiem jaunajiem autoriem latviešu animācijā, arī viņa iepriekšējās filmas “Prioritātes” un “Nedzirdams” izrādītas nozīmīgas starptautiskā mēroga skatēs. Filma piedalīsies HAFF īsfilmu konkursā, kur Latviju pārstāvēs arī starptautiski plaši atzītais režisors Vladimirs Leščovs ar filmu “Gaidot Jauno gadu”.

***

Latviešus prezentēs kā introvertu rakstnieku nāciju

No 14. līdz 16. martam Latvija piedalīsies Starptautiskajā Londonas grāmatu tirgū, un, gatavojoties 2018. gadam, kad Baltijas valstis grāmatu tirgū būs goda viesu statusā, Latvija sāks atpazīstamības kampanju, kurā latvieši tiks prezentēti kā introvertu rakstnieku nācija. Kā aģentūru LETA informēja platformas *latvianliterature.lv* pārstāve Anete Konste, šis gads Starptautiskajā Londonas grāmatu tirgū Latvijai ir īpašs ar to, ka tirgus pēdējā dienā, 16. martā, Polija nodos Latvijai, Lietuvai un Igaunijai goda viesu titulu, ko svinīgā ceremonijā pieņems visu Baltijas valstu vēstnieki. Par godu notikumam, jau šogad Londonā gaidāmi dažādi tematiski ieskaņas sarikojumi, kurus Latvija saistīs ar īpaši Londonas grāmatu tirgum 2018. gadā veidoto kampanju *#iamintrovert*.

***

Elīna Vaska saņem Shooting Stars balvu

Berlīnes starptautiskajā kinofestivālā aktīvi strādā Latvijas delegācija – pasaules pirmizrādi konkursa skatē piedzīvojusi Reīna Kalnaeļa animācija, Elīna Vaska jau saņēmusi savu *Shooting Stars* balvu, bet filmu tirgū intensīvi darbojas Latvijas stends.

Elīna Vaska – trešā no labās

13. februārī ar visu jauno zvaigžņu apbalvošanu beidzās sarikojumu komplekss *European Shooting Star*, kur desmit labāko jauno aktieņu gada izlasē iekļuvusi arī Elīna Vaska. Līdz šim negaidīti apmeklēts tirgus seanss piedzīvojušas divas Latvijas filmas – Uģa Oltes un norvēģu režisora Mortena Travika dokumentālā filma “Atbrīvošanas diena” un Viestura Kairiņa spēlfilma “Melānijas hronika”, savukārt 14. februārī pasaules pirmizrādi un pirmo no trim seansiem festivāla konkursa skatē *Generation* piedzīvoja filmu studijas Rija un režisora Reīna Kalnaeļa animācijas īsfilma “Dziedošais Hugo un viņa neticamie piedzīvojumi”. Filmas seansu pārpildītajā kinozālē noskatījās arī Berlīnes latviešu skolas bērni un pēc tam milzīgā sajūsmā fotografējās ar filmas galvenā varoņa Hugo lielzīmēra lelli.

***

Končalovskis Rīgā prezentē filmu Paradīze un izrādī Kiršu dārzs

13. februārī izcilais krievu režisors Andrejs Končalovskis ieradās Rīgā uz savas jaunākās filmas *Paradīze (Raj)* pirmizrādi Latvijā un Antona Čehova lugas *Kiršu dārzs* Eiropas pirmizrādi. Lai iepazīstinātu ar šiem notikumiem,

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KRIEVIJA. Kaļiņingradā no 16. febrūra līdz 12. martam mūzejā “Karaliskie vārti” ir aplūkojami Latvijas konsulāta Karaļaučos (Kēninsbergā) vēsturiski dokumenti izstādē “Laikmetu saikne”. Izstādē tiek organizēta Latvijas simtgades programmas ietvaros un veltīta Latvijas vēstniecības Krievijā Konsulārās nodaļas Kancelejas Kaļiņingradā oficiālās atklāšanas desmitgades atcerei. Izstādē ir aplūkojamas dokumentu kopijas, konsulu fotografijas, kā arī konsulāta atrašanās vietu fotografijas, lai raksturotu Latvijas konsulāta darbību Karaļaučos. Izstādē ir aplūkojami vairāki dokumenti attiecībā uz kancelejas atvēršanu Kaļiņingradā un kancelejas iesaisti dažādu kultūras projektu realizēšanā šajā laika periodā. Ar izstādes atvēršanu būtiski ir pasvītrot Latvijas valstiskuma nepārtrauktības vēstījumu un mūzeja apmeklētājiem atgādināt par pirmskaŗa neatkarīgas Latvijas pārstāvību Austrumprūsijā. Kanceleja ir pateicīga Ārlietu ministrijas arhīva nodaļai, LVVA un Kaļiņingradas novadpētnieku biedrībai par sniegto atbalstu vēsturisko liecību apkopošanā.

ĒGIPTĒ. 14. februārī Tuvo Austrumu un Ziemeļafrikas reģiona (*Middle East and North Africa – MENA*) ziņu aģentūra publicējusi interviju ar Latvijas vēstnieci Ēģiptē Ivetu Šulcu. Intervija sniedza pārskatu par svarīgākajiem divpusējo attiecību notikumiem 2016. gadā, par Latvijas un Ēģiptes sadarbību kultūrā un izglītībā, kā arī divpusējo tirdzniecību. Intervija tika plaši atspoguļota Ēģiptes laikrakstos, sabiedrisko mediju portālos un vienā no lielākajiem televīzijas kanāliem. Intervijā vēstniece stāsta par to, ka Latvijas un Ēģiptes sadarbības dinamika ir pozitīva un augoša. Latvijas eksports piecos gados ir trīskāršojies. 2016. gadā notika vairākas svarīgas divpusējas vizītes transporta, izglītības un uzņēmējdarbības veicināšanas jautājumos. Latvija var lepoties ar režisora D. Simaņa gūto godalgu Ēģiptes filmu festivālā un S. Kalnietes grāmatas arābu valodā otrā tirāžu Ēģiptē. • 19. februārī Latvijas vēstniece Iveta Šulca tikās ar Ēģiptes civilās aviācijas ministru Šerifu Fathi. Sarunas laikā tika pārrunāts divpusējais gaisa satiksmes līguma projekts un iespēja veidot tiešos lidojumus starp Latviju un Ēģipti, kā arī citas sadarbības iespējas aviācijas jomā. Vēstniece iepazīstināja ministru ar Rīgas lidostas veiksmīgo darbību un nākotnes plāniem, kā arī Transporta un sakaŗu institūta Aviācijas centra APAC piedāvājumu sniegt apmācību aviācijas nozares profesionāļiem. Šulca uzsvēra Latvijas vērtīgo reformu pieredzi pirms iestāšanās ES. Vēstniece akcentēja regulāras informācijas apmaiņas nozīmi par Ēģiptes valdības veiktajām darbībām lidostu drošības nodrošināšanā, jo tas atjaunotu tūristu uzticību un atgriešanos Ēģiptē.

SOMIJA. 15. februārī vēstniecību apmeklēja Rīgas domes pārstāvju, Rīgas skolu direktoru un skolu pārstāvju delegācija, kurās vizītes Somijā mērķis ir pieredzes apmaiņa. Vizītē piedalījās arī Somijas pilsētas Pori pašvaldības vadītāja Aino-Maija Lūkonena, kurās pilsētu delegācija apmeklēja savas vizītes ietvaros. Rīga un Pori ir sadraudzības pilsētas kopš 1964. gada. • 17. februārī veselības ministre Anda Čakša ar delegāciju apmeklēja vēstniecību un tikās ar vēstnieku Uģi Bambi. Darba vizītes Somijā ietvaros ministre tikās ar Somijas Sociālo lietu un veselības ministru Juhu Rehulu un ministrijas pārstāvjiem, kā arī apmeklēja Helsinku universitātes slimnīcu.

UKRAINA. 15. februārī Latvijas vēstniecībā Ukrainā notika Latvijas goda konsulu un goda konsulu kandidātu tikšanās, lai pārrunātu 2017. gadā plānotās aktivitātes. Latvijas vēstnieks Ukrainā Juris Poikāns pateicās Latvijas goda konsuliem par sniegto ieguldījumu Latvijas un Ukrainas divpusējo kontaktu stiprināšanā, kā arī Latvijas kultūras un uzņēmējdarbības popularizēšanā Ukrainā. Izteica cerību, ka šogad izdosies atvērt goda konsulātus arī Charkovas, Dņepropetrovskas, Hersonas un Nikolajevas apgabalos. Ņemot vērā aizvien pieaugošo Latvijas augstāko izglītības iestāžu interesi par studentu piesaistišanu no Ukrainas, Latvijas goda konsuli Ukrainā ir gatavi sniegt nepieciešamo atbalstu studentu piesaistišanai arī Ukrainas reģionos ārpus Kijivas. Tāpat tiks turpināts darbs, organizējot kultūras sarikojumus Čerņigovā, Ļvovā un Odesā.

GRIEKĪJA. 16. februārī Latvijas vēstnieks Grieķijā Māris Klišāns tikās ar Grieķijas parlamenta spikeru Nikolaosu Vuci un deputātu divpusējo sadarbības grupu ar Latviju, lai pārrunātu abu valstu parlamentu sadarbības aktivizēšanas iespējas. Saruna noritēja draudzīgā gaisotnē, abām pusēm uzsvērot nepieciešamību stiprināt Latvijas-Grieķijas parlamentāros kontaktus. Vēstnieks iesniedza Saeimas priekšsēdes Ināras Mūrnieces ielūguma vēstuli Grieķijas parlamenta spikeram apmeklēt Latviju. Tikšanās laikā vēstnieks arī atzīmēja nepieciešamību aktivizēt Latvijas un Grieķijas parlamentāros kontaktus, organizējot divpusējo sadarbības grupu un Ārlietu, Eiropas un Aizsardzības komisiju konsultācijas Rīgā un Atēnās.

Dailes teātrī 13. februārī notika preses konference, kur piedalījās Končalovskis un aktieri. Filmas *Paradīze* pirmizrāde un Končalovska radošais vakars notika kinoteātrī *Splendid Palace*. Kinolenti *Paradīze*, kas pērn Venēcijas kino-

festivālā ieguva Sudraba lauvas par labāko režiju, Krievija bija izvirzījusi arī prestižajai ASV Kinoakadēmijas balvai *Oskars* par labāko ārzemju filmu.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Februāra revolūcija: šos vārdus es virsrakstā liku pēdējās, jo līdz 1918. gadam Krievijā bija spēkā "juliāņu kalendārs", kas no globāli lietojamā "gregoriāņu" kalendāra atpalika par 13 dienām.

Ši zināmā mērā spontānā revolūcija, kuŗas rezultātā tika gāzta Krievijas cara patvaldība, savu stimulu gūst Pēterpili (kopš 1914. gada – Petrograda) 21. februārī (6. martā pēc "jaunā stila") sakarā ar garajām rindām pēc maizes. Bija sācies jau ceturtais asiņainā pasaules kara gads, bet tikai tagad, neparasti sniegotās ziemas dēļ, uz neilgu laiku tika pārtraukta graudu piegāde Petrogradai, un Putilova rūpnīcas strādnieku un galvaspilsētas garnizona ka-

reivju sievas un mātes saniknojās, mīnādamās garajās rindās pie maiznīcām. Ai, rindas, rindas – tās līdz pat PSRS sabrukumam kļuva par neatņemamu šīs milzu zemes iedzīvotāju dzīves un sadzīves sastāvdaļu.

Nemieri, kā mēdz teikt, pārsiviedās uz Putilova rūpnīcas korpusiem un garnizona kazarmām. Un 23. februārī (8. martā, kas Petrogradā jau bija pazīstama kā "strādnieces diena") garnizona kareivji, strādnieki, studenti devās triecienā pret cara patvaldību, metās atbruņot pārbiedētos gorodovojus (policistus), plēsa nost divgalvainos ērgļus no valdības iestāžu vārtiem.

Un 2. (15.) martā pēdējais Krie-

vijas imperators, Romanovu dinastijas "Dieva svaidītais" cars Nikolajs II atteicās no troņa. Ši atteikšanās, ja nemaldos, bija sāpīga arī Solžeņicinam...

Jau nākamajā dienā – 3. martā – Pagaidu valdība nāca klajā ar deklarāciju, kas pasludināja pilnīgu un tūlītēju vārda, preses, sapulču un streiku brīvību un visu ierobežojumu atcelšanu, kas attiecās uz kārtām (*soslovija*), reliģisko konfesiju un tautību. Pagaidu valdība arī apņēmās nodrošināt apstākļus patiesi brīvām Satversmes sapulces vēlēšanām.

Revolucionārs Vladimirs Uljanovs – ar segvārdu Ļeņins – sadrūmis kvernēja kā emigrants neitrālajā Šveicē un vēl 1917. ga-

da janvārī Cirichē, kādā socialistiskās jaunatnes sapulcē, skumīgi teica: "Mēs, vecākā paaudze, diez vai piedzīvosim nākamo revolūciju." Ļeņins to teica 46 gadu vecumā, tāpat bija tikpat kā bezcerīgs.

Februāra revolūcija "viedajam" Ļeņinam nāca kā zibens no skaidrām debesīm, kā piepešs pārsteigums. Toties patiesi vieds un tālredzīgs bija ķeizarkās Vācijas ģenerālstābs. Tur tika izgudrots ģeniāls plāns – palīdzēt sparīgākajiem revolucionāriem-emigrantiem nokļūt Krievijā, lai tie galīgi demoralizētu armiju un tādejādi nodrošinātu ātru Vācijas uzvaru Austrumu frontē. Boļševiki kā visnespētņākie saņēma no

Vācijas prāvu summu zeltā – grauļošanai darbībai. Ļeņinam un viņa līdzgaitniekiem, kā arī citu Krievijas socialistisko partiju Šveicē mītošajiem darbiniekiem 1917. gada aprīlī tika nodrošināts ceļš no neitrālās Šveices uz neitrālo Zviedriju – aizplombētos vagonos, cauri kaŗojošajai Vācijai. Ļeņins brauca pirmajā vagonā. Saglabājies šī vagona pasaŗieru saraksts. Viņu vidū bija Ļeņina sieva Nadeŗda Krupskaja, viņa "lielā mīlestība" Inese Armanda un Karls Radeks ar Ovseju Zinovjevu, kuŗus Staļins pēc 20 gadiem likvidēja. No Zviedrijas Ļeņins caur Somiju devās uz Petrogradu, nākot klajā ar savām "aprīļa tezēm". Bet tas jau ir cits stāsts.

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

SALLIJA BENFELDE

Tie, kuŗi nāk politikā, neizbēgami runā par to, cik slikti ir tagad un cik labi būs, ja viņi nokļūs pie varas. Atšķirība ir vien tā, ka vieni sola iespējamās un reālas lietas, bet citi vienkārši runā par gaišo nākotni kopā ar viņiem.

12. Saeimas vēlēšanās ar lielu troksni, kuŗu sarīkoja pats deputāta kandidāts no Latvijas Reģionu apvienības (LRA) saraksta, tika ievēlēts **Artuss Kaimiņš**. Tobrīd Kaimiņš vēl bija Arturs, ievilkā sev līdzī ar sarakstu, bet vēlāk oficiāli nomainīja savu vārdu pret savu pseudonimu, ko izmantoja video blogā, bet vēl vēlāk izstājās no LRA frakcijas Saeimā, kļuva par neatkarīgo deputātu un pagājušā gada maijā nodibināja savu partiju "Kam pieder valsts" (KPV LV). Kā zināms, Kaimiņš bija Nacionālā teātra aktieris un bija zināms arī kā radiostacijas *Boom FM* programmas "Suņu būda" vadītājs, kuŗa videoversija bija skatāma arī timeklī.

Gan raidījums, gan Kaimiņa sacītais priekšvēlēšanu kampaņas laikā bija visai skandalozs, viņš īpaši neizvēlējās vārdus un apzīmējumus un kopumā var teikt, ka viņa nostāja bija – visi jūs esat zagļi un korumpanti, es runāšu tikai patiesību, es visu mainīšu. Arī viņa "iesoļošana" Saeimā bija skaļa un pamanāma, jo viņš visur nēma sev līdzī mazu *web* kameru, filmējot visu, kas tiek runāts un darīts Saeimā. Protams, neiztika bez skandalīgiem, daudzi visai indīgi apvaicājās, vai viņš dosies līdzī saviem kollēģām arī uz intimākām telpām, bet Artusa atbilde vienmēr bija, ka viņš grib atmāskot to, kas Saeimā notiek. Protams, viņu neapstādināja arī komentāri, ja arī notiek kādas slepenas vie-

nošanās starp partijām, tad ne jau Saeimā Kaimiņa acu priekšā.

Patiesībā dažādi skandalīgi ap Artusu Kaimiņu virmojuši vienmēr, pirmajās simts 12. Saeimas darba dienās viņš bija biežākais viesis Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā. Sākotnēji Kaimiņam nācās atskaitīties par deputātu ētikas kodeksa iespējamo pārkāpumu, iesaistoties konfliktā ar apsargu Vecrīgā "Latvijas 1. rokkafejnīcā". Sākumā Kaimiņš noliedza, ka būtu izraisījis kādu ķildu, tāpat arī noliedza, ka izturējies augstprātīgi, vaicājot apsargam, vai viņš vispār zina, ar ko runā un kā viņš vispār iedrošinās viņam ko teikt. Videoieraksts no incidenta vietas gan apliecināja, ka viss nav gluži tā, kā stāsta deputāts. Vēlāk Kaimiņš atzina, ka bārā bijis alkohola reibumā, un mēģināja izlocīties sakot, ka viņam uzbrukts saistībā ar deputāta balsojumu par brīvdienas noteikšanu pareizticīgo Ziemsvētkos. Abas puses vēlāk viena otrai atvainojās, bet ētikas komisija Kaimiņam piemēroja rakstveida brīdinājumu. Patiesībā pārstāstīt visus deputāta Kaimiņa apvainojumus, ķildas un pārmetumus kollēģām nav iespējams, tas prasītu vismaz pāris laikraksta lapu. Pamazām Kaimiņš ieguva neaudzināta traču taisītāja un ne pārāk zinoša cilvēka reputāciju. Citiem vārdiem sakot – tāds *enfant terrible* jeb neaudzināts bērns, kurš varbūt grib, bet galīgi neprot un domā, ka pietiek ar bļaustīšanos.

Dibinot partiju, uz brīdi deputāts ieguva plašāku ievēribu, uz tās dibināšanu no ārzemēm atbrauca pat vairāki latviešu diasporas cilvēki. Partija maijā tika nodibināta ar skaļām ovācijām un gavilēm. Jau oktobrī no valdes

aizgāja četri no tās deviņiem pārstāvjiem, savu rīcību pamatojot ar to, ka esot vilušies gan partijas ideālos, gan tās lideri Artusā Kaimiņā. Konflikts partijas vadībā esot briedis jau kādu laiku, un partijas valdes sēdē pat plānots lemt par Kaimiņa izslēgšanu no partijas viņa vadības stila dēļ. Viens no aizejošajiem valdes locekļiem Ilmārs Poikāns cilvēku aiziešanas iemeslus paskaidroja arī publiski: "KPV LV" ir SIA "Artuss" privātā kabatas partija. Šis nav vienkārši iegribu vai nesaskaņu veids, kā tas izpaužas, bet gan principiālu nesaskaņu un pretēju vērtību rezultējošs solis. Šis ir galējais solis, jo mēs esam mēģinājuši visādos veidos vērst uzmanību uz visām nepilnībām, kā arī sasaukt ārkārtas biedru kopsapulci, bet tas tika bloķēts. Es [partijai] pievienojos uz konkrētiem noteikumiem. Artuss Kaimiņš doto solījumu par konkrētu cilvēku neiesaistīšanos ir lauzis. Viņš ir neskaitāmas reizes melojis, apmelojis, rikojies tā, kā partijas priekšsēdim neklātos darīt. Neskaidru finanču plūsmas aizmugure rada šaubas par šīs organizācijas vai Artusa Kaimiņa istajiem motīviem."

Partija turpināja kaut kā eksistēt, brīžiem reitingiem noslidot pavisam zemu, brīžam ne daudz pakāpjoties uz augšu. Taču jau šogad notika "sprādziens", kas stipri vien aplūnīja Artusa Kaimiņa godīgā taisnības cīnītāja tēlu. Proti, kāds jauniešs, kurš vairākus gadus strādājis pie Saeimas deputāta Artusa Kaimiņa, apgalvo, ka deputāta uzdevumā fiktīvi nodarbinājis vairākus cilvēkus, 5. februārī ziņoja LTV raidījums *de facto*. Iesniegumā Korupcijas novēršanas un apkārošanas birojam (KNAB)

bijušais Kaimiņa darbinieks raksta, ka daļu no saņemtās algas devis deputātam atpakaļ skaidrā naudā. Tā raidījumam sacīja arī vēl kāda persona, kas saņēmusi naudu no Kaimiņa. Kā zināms, pēc ievēlēšanas Saeimā Kaimiņš filmēja visus un visur. Lai materiālu apstrādātu, deputāts nolīga Linardu Kāli. Algu par padarīto Kaimiņa uzņēmums "Suņu būda" skaitīja uz Kāļa mikrouzņēmumu *Al De Media*. Kad es šo mikrouzņēmumu nodibināju, 2015. gada sākumā viņš lika pieņemt darbā darbiniekus. Kad es jautāju, kas tie par darbiniekiem, viņš teica – viņi pie tevis strādās un reizē ar tevi apkalpos mani," saka Kālis. Viņš apgalvo, ka darba līgumi nav bijuši un šie cilvēki nav strādājuši, taču naudu saņēmuši. Kaimiņš norādījis, kādas algas un kad kuŗam izmaksāt. Puiša teikto apliecina e-pasta sarakste un telefonsarunas starp viņu un deputātu Kaimiņu, kas ir *de facto* rīcībā. "Saņēmsi naudu. Nemaksā pagaidām Madarai. Pārējiem gan. Ieskaisti Gatim lūdzu 2x700 eiro, uz otro maksājumu uzraksti – avanss," Kaimiņš rakstīja vienā no e-pastiem. Pēc divām dienām Kaimiņš steidzināja izmaksāt algas, pa telefonu sakot: "Visi gaida uz tevi. Baigi".

Raidījums pārliecinājās gan par to, ka nauda no "Suņu būdas" tiešām ienākusi, gan to, ka tā tālāk pārskaitīta vairākiem cilvēkiem. Divu gadu laikā Kaimiņa uzņēmums *Al De Media* darbinieku algām pārskaitījis gandrīz 60 tūkstošus eiro. Vēl viena persona, kuŗas identitāte netika atklāta, *de facto* apliecināja, ka no "Suņu būdas" ienākusi nauda deputātam rēgulāri dota atpakaļ. "Bija atsevišķi rēķini, kur Artuss uz e-pastu atsūtīja sum-

mu, par kādu izrakstīt rēķinu. Rēķinu uzraksta, "Suņu būda" apmaksā, nauda tika izņemta no bankomāta un atdota viņam," saka persona, kas nevēlas publiski atklāt savu identitāti. *de facto* pārliecinājās, ka nauda no "Suņu būdas" tiešām līdz šai personai nonākusi. Savukārt "Suņu būdas" bijušais ilggadējais producents Kaspars Upaciers, zināms arī kā Ufo, *de facto* atbildēja, ka šos cilvēkus raidījuma filmēšanai tuvumā nav redzējis. Vēlāk, skandalam vērsoties plašumā, Ufo apliecināja, ka viss raidījumā teiktais ir patiesība un ne tikai tas vien.

Protams, Kaimiņš visu noliedza, sakot, ka visi minētie cilvēki viņam ir strādājuši un saņēmuši algu, un tas arī viss. Tiesa, "Suņu būdas" financētājus deputāts atklāt nevēlējās un sacīja, ka ir gatavs apzvērēt pie sava suņa Borhesa, ka viss raidījumā rādītais ir apmelojumi. Savukārt jau minētais, no partijas aizgājušais Ilmārs Poikāns vērsies Ģenerālprokuratūrā ar iesniegumu izvērtēt Kaimiņa darbību. Savukārt Ufo pauda – ja Kaimiņa cēlais mērķis bija godīga valsts pārvalde, viņa veiktie likuma pārkāpumi saknē iznīcina visas iespējas to realizēt: "Tos 60 000 par tā saukto reklāmu video blogā *sunubuda.tv*, manu prāt, saņēma Artuss, bet jāatstrādā visam KPV," piebilda Upaciers. Vienlaikus viņš norādīja, ka tiesā pret Kaimiņu nevērsīsoties. "Šobrīd nevēlos tērēt laiku, lai vienu bezkaunīgu piektklasnieku sūdzētu tiesā par apmelojumu."

Visi notikušais atgādina mūsu brāļu Kaudzišu Oļiņieti – ar Dieva vārdu uz lūpām, bet ar melniem darbiem. Atliek cerēt, ka arī kaimiņa pielūdzēji to būs pamājuši un sapratuši.

Taisns kā zirga loks

EDUARDS SILKALNS

Pirms dažiem gadiem, gluži kā šobrīd, sēžu Rīgā savā Krišjāņa Valdemāra ielas nama otrā stāva dzīvoklītī un rakstu kādu vēstuli vai recenziju, kad dzirdu: ārā iestājusies ilgstoša skaņa, kaut kāda mehānisma klusa dūkoņa. Pakatos pa logu un redzu, ka dažus centimetrus aiz tā karājas plāna trose un nupat, nupat jau pa trosi augšup slīd kāds sainis. Vai traks, iedomājos, tūdaļ cietīšu bumbas sprādziena atentātā, ko man sagādāt parūpējies kāds recenzijā pietiekami nesaslavēts romāna autors. Bet, paldies Dievam, nešļava ar tās nezināmo saturu turpina celties uz augstāku stāvu. Briesmas gaŗām!

Vēlāk noskaidrojas, ka mehānisma ierīkotājs bijis arī tehniskās lietās ieinteresētais un apdāvinātais mūsu nama ceturtajā stāvā kopā ar dzīvesbiedri pianisti Intu mītošais čella profesors Māris Villerušs. Viņa mūža nogalē, kad slimība sevi jau bija stipri sākusī manīt, ieraudzīju viņu mūsu kopīgajā kāpņu telpā ne bez pūlēm nesam augšup ie-

pirkuma somu. Manis piedāvātā palīdzība māksliniekam bija jāuzspiež teju vai ar varu, viņš vēlējās palikt patstāvīgs. Neilgu laiku vēlāk tad nu radās mani uz mirkli sabiedējušais iepirkumu mehānisks pacēlājs. Jaunajā grāmatā *Dziesma čellam* šo ceļamierīci piemin arī Villeruša pāra vēl tuvāks – jo ceturtā stāva – kaimiņš akadēmiķis Jānis Stradiņš un viņa dēls, Māra ārsts, kardiochirurgs Pēteris Stradiņš. Viņi ierīci sauc par *trīsi* un ļāvuši man, ilgus gadus angļiski runājošā zemē dzīvojušam, vecumdienās savas latviskās leksikas pūru papildināt ar jaunu vārdu.

Atmiņu stāstījumus par Māri Villerušu lielākoties rakstījuši citi čellisti un vispār mūziķi, profesora kolēģus un kādreizējie studenti. Tomēr savu vārdu teikusi arī dzīvesbiedre, abas meitas, mazbērni u.c. Grāmata ir reizē cieņas un mīlestības paudums. Villeruša mākslinieciskie dotumi un varēšana izteikta superlatīvos. Daži citāti:

Viņš bija cienijams un slavens cilvēks (čelliste, emeritēta profesore Eleonora Testeļeca).

Latvijas inteliģences vidū... Māris Villerušs bija izcila personība (čelliste, asociēta profesore Agne Sprūdža).

Viņš bija ļoti liels mūziķis. Viens no ievērojamākajiem, kādi mums Latvijā vispār bijuši (čellists Raimonds Macats).

Māris... man ir tūlīt aiz Pablo Kazalsa. Ne Mstislavs Rostropovičs (kādreiz Māra skolotājs. – E. S.) un ne Andrē Navarra, kuŗi ir brīnišķīgi čellisti, bet Māris. Un tad tikai visi pārējie (vijolnieks Jānis Bulavs).

Viens no dižēnākajiem latviešu mūziķiem, kuŗa nopelni, manu prāt, vēl nav tikuši pietiekami novērtēti (Jānis Stradiņš).

Kas tad bija Villeruša mākslinieciskā spožuma pamatā? – “Viņa čella toņa dziļums un neatkārtojams vibrato,” saka čellists Arimans Štrauss. “Professors allaž atgādināja, ka čellam ir jādzied.” (Vēlreiz Agne Sprūdža.)

Daudzviet grāmatā norādīts uz Villeruša pozitīvajām cilvēciskajām īpašībām. Čellists Mārtiņš Grīnbergs atceras: “Māris bija ārkārtīgi vienkāršs cilvēks – bez ambīcijām un draudzīgs ar visiem. Nekad nebārās, nekad nekliedza.” Pianiste Inna Davidova raksta: “Vispār jau viņš maz kritizēja.” Viņš devis saviem studentiem iespēju pašiem iestudētjamās kompozīcijas interpretēt, nav viņiem uztiesis kādu savu viedokli.

Pamatotu slavas vārdu pilnajā grāmatā izteikumus ar mazliet citādu nokrāsu jāmeklē kā ar uguni. Nu labi, profesors daudz smēķējis, arī stundu laikā. Padomju gados kopā ar vijolnieku Juri Švolkovski un pianistu Valdi Janci iestājušies partijā, jo bija iecerējuši, ka tādā veidā viņiem kā trio pavērsies iespējas doties koncertturnejā pa Savienību. “Viņi bija iedomājušies, ka, būdami partijā, baigi tiks uz priekšu,” raksta Jānis Bulavs. Hamburgā ar ģimeni dzīvojošā Villeruša vecākā meita Sana savā rakstā starp rindām pauz zināmu nepamierinātību, ka tēvs it kā vairāk pievērsies viņas jaunākajai mātai Laurai un to visādi lutinājis.

Saiknes ar Rietumiem, ar turienes mūzikas dzīves aktualitātēm un ar latviešu sabiedrību Rietumos profesoram liekas būt bijušas minimālas. Bagātīgajā grāmatā ietvertajā fotoattēlā klāstā viņš tikai redzams 1989. gadā mūzicējam ar dzīvesbiedri Intu pie klavierēm Minsteres Latviešu centrā un ar meitu Sanu pie klavierēm 1996. gadā Hano-

verā. Tekstā par šim uzstāšanās reizēm nekādu norāžu nav. Sirsnīga draudzība Mārim Villerušam izveidojusies ar Austrālijā labi pazīstamo čellistu Jāni Lauru, kuŗš raksta: “Māra čella skaņa ir viena no skaistākajām, kādu vispār esmu dzirdējis – dievišķs vibrato!” Villerušs labprāt kuplīnāja ar čella priekšnesumiem Austrālijas latviešu dziedones Brigītas Saivas uzstāšanās reizes, kad vien viņa viesojās Latvijā.

Jādōmā: no Rietumos dzīvojošajiem latviešiem, kas šīs rindas lasa vai arī nelasa, cik ir tādu, kas reiz nav dzirdējuši Māri Villeruša čella spēli? (Domāju tieši par ilgus gadu desmitus Rietumos dzīvojošajiem, nevis par jaunākā laika izceļotājiem.) Izdevību Latvijā to dzirdēt starp Latvijas neatkarības atgūšanas gadu, kad sākās intensīvāka ceļošana, un mākslinieka aiziešanu mūžībā taču netrūka. Bet ārzemju latvieši saviem tēvzemes apciemotajiem vislabprātāk izvēlas vasaras vidu, kad tajos gados, kad nav dziesmu un deju svētku, kultūras sarīkojumu ir maz. Tādu “augstkultūru”, kādas pārstāvis bija Māris Villerušs, var baudīt ik gadu līdz maija vidum un tad atkal sākot ar oktobri. Tālāk jādōmā: vai grāmatu par tādu mākslinieku, ko vairums lasītāju nekad nav dzirdējuši spēlējam, vispār bija vērts recenzēt? Arī mūsu redaktore allaž tur prātā jautājumu: vai mūsu lasītāju tas interesēs? Taču no otras puses: izcilības, kuŗas daudzi pazīst un apjūsmo, varbūt derētu iepazīt, kaut nedaudz un pavirši. Arī tiem, kas tās nepazīna.

Kā Māra Villeruša divus stāvus zemāks kaimiņš profesora mūža pēdējos desmit gados pastāstīšu vēl vienīgi par trim ar viņu saistītām redzēšanas reizēm, kam

visām sakars ar koncertiem Jāzēpa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Lielajā zālē.

Māra Villeruša 70 gadu jubilejas koncerta vadītājs bija pianists Aldis Liepiņš. Ievadā viņš krievu valodā nolasīja no Villeruša skolotāja Mstislava Rostropoviča saņemtu gaŗu un droši vien sirsnīgu apsveikuma vēstuli. Tā kā zālē bijām vairāki Rietumu latvieši, kas no lasītā nekā nesaprātām, aizrakstīju Liepiņam pārmetumu pilnu vēstuli ar jautājumu, kāpēc apsveikums pirms nolasīšanas nebija ticis pārtulkots valsts valodā. Liepiņš atbildēja, ka mana vēstule esot viņu sāpinājusi.

Reiz nācām kopā mājās no Elīnas Garančas dzīvesbiedra dirigenta Šišona vadītā Mūzikas akadēmijas simfoniskā orķestrā koncerta un gribējām ar savu kaimiņu padalīties sajūsmā, ar kādu pēc koncerta aplausiem tika sveikts kā orķestris, tā jo vairāk tā spožais dirigents. Taču profesors šķīta pavisam saīdzis un par koncertu nevienu labu vārdu negribēja teikt, nezinu kāpēc. Tā bija vienīgā reize desmit gadu laikā, kad pieredzēju viņu sliktā omā.

Pašā mūža nogalē, kad slimība, kas beigās noveda profesoru nāvē, viņu jau bija stipri sagrauzusi, audzēkņu koncertā ar kādu sniegumu uzstājās arī viņu profesors. Pēc dažiem ievadvārdiem par gaidāmo kompozīciju viņš pirms atsēšanās krēslā, it kā tuvo galu paredzēdams, piebilda: “Nu redzēsīm, kā iznāks.” Protams, iznāca skaisti kā aizvien.

Nezinu, vai lasītājiem tālumā šādas atmiņu drumstālas, tāpat kā apskatītā grāmatas daudzi ko izsaka, bet grāmatas varoņa kaimiņš visu izlasīja un bildes apskatīja ar lielu aizrautību.

Nacionālajai Aizsardzības akadēmijai – 25

Atmiņas par Nacionālās Aizsardzības akadēmijas sākotni

ANDRIS VITAUTS KĻAVIŅŠ,
Atvaļinātais kapteinis, pedagoģijas zin. maģistrs

Kā es kļuva par Latvijas armijas virsnieku un iesaistījos jauno virsnieku audzināšanā Nacionālajā Aizsardzības akadēmijā (NAA)? Sākšu ar izvilcību no NAA pirmā sporta katedras vadītāja majora Zigurda Irbes dienasgrāmatas, ko viņš man laipni uzticēja.

Ieraksts 16.03.1993.: *Tā kā NAA iestājās vairāki labi volejbolisti, radās doma uz NAA bāzes izveidot spēcīgu armijas volejbola komandu. Sarunāju augstas klases speciālistu Andri Kļaviņu, kuŗš ilgus gadus vadīja republikas volejbola izlases komandu. Vēlāk viņa prasme man noderēja, vadot nodarbinības sieviešu kontingentam, kad NAA tika uzņemtas kadetes. Drīz vien NAA kadeti kļuva par spēcīgu komandu ne tikai armijā, bet arī Rīgā.*

Kas nu es par “augstas klases speciālistu”, bet pieredze trenera un organizatoriskajā darbā bija gūta, gan no vidusskolniecēm organizējot un trenējot meistar-

komandu *Aurora*, gan vairākus gadus aizvadot ar Igaunijas sieviešu izlasi un meistarkomandu *Kalev*, gan tālajā Afrīkā, trenējot Mali nacionālo vīriešu volejbola izlasi.

Biju atgriezies dzimtenē, kad sākās Atmodas notikumi. Strādāju Latvijas Fiziskās kultūras un sporta komitejā (FK SK), amatā ar nosaukumu “PSRS izlases treneris Latvijas PSR”. Protams, ka drīz vien tāds amats vairs nevarēja pastāvēt, turklāt biju FK un SK Tautas frontes treneru, sportistu un darbinieku grupas organizators, barikāžu laikā nakšņoju FK SK telpās, jo sportistu vienības uzdevums bija apsargāt netālo Ministru Padomes ēku. Ar gandarījumu atceros, ka Latvijai kritiskajos brīžos stābā Tērbatas ielā 4 ieradās sportisti un treneri no visas valsts, gan olimpiskie čempioni, gan jauni sportiski puīši.

Otrs iemesls, kāpēc pieņēmu Z. Irbes aicinājumu, bija mana

vecākā dēla Ginta iestāšanās pirmā pilna apmācības kursa kadetu rindās. Padomju armija vēl bija mūsu zemē, nesen bijām apglabājuši OMON neliešu upurus. X stundā gribēju būt kopā ar dēlu.

Starp dražām ar dozimetru rokās

Dažreiz jautā: vai mūsdienu paaudze varētu paveikt to, ko spēja strēlnieki Tīrelpurvā, leģionāri pie Džūkstes vai Volchovas purvos? Cik no pašreizējiem kadetiem, kuŗi tagad mācās un trenējas civilizētos apstākļos, izturētu četrus gadus neapkurinātās auditorijas un kopējās kazarmās bez dušām? Protams, salīdzinājums nav sevišķi vietā. Strēlnieki un leģionāri bija kaŗalaukos, un deviņdesmitajos gados Latvijā šāva ievērojami retāk, tomēr poligona smiltis joprojām mala sveši tanki. Iespējams, pirmo kadetu un virsnieku genās bija mantotas tās cilmes šūnas, kas

iemājoja viņu vectēvu un vectēvu sirdis. Viņiem visiem bija kopīgs sapnis – sava zeme, sava armija, mūsu brīvība. Un tad var list zem lodēm, salt un mirkt dubļos, pārciest visas grūtības.

Uzsākot Nacionālās Aizsardzības akadēmijas veidošanu, grūtību bija bez gala. 1991. gada 13. novembrī ar Augstākās Padomes lēmumu nodibināja Aizsardzī-

bas ministriju, par ministru ieceļot Tālavu Jundzi. 19. decembrī ministrijas telpās, Raiņa bulvārī 4, notika sanāksme, kuŗā dažus bijušos PA virsniekus iepazīstināja ar izraudzīto jaundibināmās Kaŗaskolas priekšnieku, bijušo Maskavas Frunzes v. n. Kaŗaskolas mācībspēku Valdi Matisu. Šodien tas liekas smieklīgi, bet tajās dienās vīri lēma, ka, lai nekaitinātu” vēl klātesošās Padomju armijas ģenerāļus, jauno virsnieku mācību iestādi sauks “Nacionālā Aizsardzības akadēmija”. Tas skanot mūsdienīgāk. 1992. gada 13. februārī ar MP lēmumu tika apstiprināta Nacionālās Aizsardzības akadēmijas izveidošana, bet pēc nedēļas apstiprināta tās vadība un mācībspēki astoņu virsnieku sastāvā, lai gan viņiem vēl nav oficiāli piešķirtas Latvijas armijas pakāpes. Par skolas pirmo mājvietu kļuva Mālpils lauksaimniecības tehnikums.

(Turpinājums sekos)

“Ulmaņa partijas” nedienas un spēks

Saeimas deputāts, Ministru prezidenta parlamentārais sekretārs Armands Krauze (ZZS) intervijā Ligitai Kovtunai

Jūsu politiskā izvēle ir ZZS – Zaļo un Zemnieku savienība. Kāpēc? Kur saredzat jūsu pārstāvētās partijas spēku?

Kopš 2009. gada, kad nolēmu iesaistīties kādā politiskajā partijā, mana izvēle ir ZZS, un tas ir loģiski. Jo pēc profesijas esmu agronoms, tāpat kā mūsu partijas dibinātājs Kārlis Ulmanis, un vienmēr, arī darbojoties nevalsts organizācijās, esmu uzskatījis par savu galveno uzdevumu iestāties par lauksaimnieku un lauku iedzīvotāju interesēm. Manā pieredzē ir arī darbs kā Latvijas lauksaimnieku organizāciju pārstāvim Briselē. Šobrīd Saeimā darbojos Eiropas lietu komisijā, kur arī pārstāvu viņu intereses. Runājot par to, kur ir šīs partijas spēks – pašos cilvēkos, kas lielākoties pārstāv Latvijas reģionus. ZZS ir partiju apvienība, kurā ietilpst Latvijas Zemnieku savienība, Zaļā partija, reģionālās partijas, kā *Latvijai un Ventspilij* un *Liepājas partija*, sadarbības līgumi mūs saista, piemēram, ar Līvānu, Daugavpils u. c. novadiem. Tātad – esam izteikti reģionālā partija. Un izteikti – diskusiju partija, jo – *Zaļā* partija un Zemnieku savienība, kur pirmā stingri iestājas par vides aizsardzību, kurpretim lauksaimnieki izmanto modernās tehnoloģijas, strīdi un pretrunas ir neizbēgamas. Saskaņā ar mūsu modeli, tas tiek atrisināts iekšējās diskusijās, un publiskajā telpā iznākam ar vienotu viedokli. Pretējā gadījumā, ja abi spēki “sēž katrs savos ierakumos”, diskusija notiek publiski, kas ne vienmēr noved pie labākā risinājuma. Taču, piemēram, Vācijā lauksaimniecības ministrija ir apvienota ar vides ministriju.

Kādas ir jūsu partijas “attiecības” ar Kārli Ulmani? Vai viņš ir jūsu “vadzvaigzne”?

Vispirms – ZZS šogad aprit apaļi 100 gadi! Attiecībā uz Kārli Ulmani – lai vēsturnieku ziņā paliek vērtējums par viņa “labajiem” un “sliktajiem” darbiem. Man ikreiz, runājot kongresos, ir iemesls un pamats viņu citēt kā izcilu tautsaimnieku. Atminos savu vectēvu, Latvijas armijas virsnieku, no 1937. līdz 1940. gadam. Viņš mēdza teikt – “tad vismaz bija kārtība, jo partijas neplēšās”. Mūsdienu demokrātijas izpratnē tas it kā vairs neder, un tomēr – tauta ir nogurusi no partiju plēšanās.

Šobrīd aktuālākā politiskā tema Latvijā ir reformas. Jūsu partijas vadītājs Augusts Brigmanis minēja divas galvenās – veselība un nodokļi. Savukārt nozīmīgs bija Ministru prezidenta Māra Kučinskā, jūsu partijas pārstāvja, atbalsts izglītības reformas sākšanā.

A. Brigmanis šīs divas prioritātes minēja tāpēc, ka veselības un nodokļu joma valstī ir ZZS pārraudzībā, izglītības ministrs ir partijas *Vienotība* pārstāvis.

Vai ZZS ir savi eksperti veselības un nodokļu politikas jomā?

ZZS biedru skaits ir aptuveni 1700 plus 700 no *Zaļās* partijas un vēl no reģionu partijām. Viņu vidū ir nozaru speciālisti. Tātad – par profesionālajiem jautājumiem spriedīs nozares profesionāļi, bet, piemēram, es piedalīšos to jautājumu lemsānā, kas saistās ar infrastruktūru, medicīnas aprūpes pieejamību cilvēkiem laukos. Pašvaldības, kas lielākoties ir lauku slimnīcu kapitāldaļu turētāji, lems savas kompetences ietvaros. Bet pats galvenais ir finanses, kuŗu katastrofāli trūkst.

Varbūt jāmeklē iekšējās rezerves?

Un tādas noteikti ir. Pats esmu “slikts” pacients, sen neesmu vērsies pēc personiskas medicīniskās aprūpes, bet, redzot lauku medicīnas iestādes, esmu gan pamanījis, ka daudzviet “ož pēc veciem laikiem”.

ZZS reitings gada sākumā strauji kritās. Kāpēc?

Reitingi jau ir tāda lieta, kas te ceļas, te krīt. Cilvēki vēlas straujas, revolūcionāras pārmaiņas, bet politikā nākas pieņemt nepopulārus lēmumus... Mūsu partijas reitinga kritiena iemeslus saskatu, pirmkārt, to kļūdu pieļaušanā, ko aizvadītā gada nogalē pieļāvām un centāmies atzīt un labot nodokļu jomā. Otrkārt, reitinga krišanās “palīdzēja” mūsu partijas pārstāves, Eiroparlamenta deputātes Ivetas Grigules balsojums pret Krievijas informācijas kaŗa ierobežošanu Eiropā. (I. Grigule kopā ar prokrieviski noskaņotajiem Eiroparlamenta deputātiem T. Ždanoku un A. Mamikinu nobalsoja “pret” – L. K.). No viņas rīcības partija norobežojās.

Nenorobežojās vis – mēnešiem ilgi pieļāva Grigules nīrgāšanos gan attiecībā uz partiju, gan vēlētājiem, neizslēdzot viņu no partijas, bet aizbildinoties ar neiespējamību ar viņu tikties un runāt. Tai pašā laikā Grigule bija Latvijā. Visbeidzot februāra vidū viņa pati pieņēma lēmumu izstāties no partijas un paziņoja, ka pret viņu vērsta “profesionāla un labi organizēta kampaņa”. Ko nu? Stāsts ir beidzies.

Bet paliek vēl cits “stāsts” – par to, cik liela ir Aivara Lemberga ietekme ZZS?

Redziet, Aivars Lembergs pārstāv mūsu politiskajā spēkā ietilpstošo partiju *Latvijai un Ventspilij*. ZZS partiju vadītāji tiek ik nedēļu, un Lemberga kungs uz šīm apspriedēm ierodas labi sagatavojies – ar precīzu analīzi un argumentiem. Kā jau minēju, mūsu darbības pamatā ir iekšējās diskusijas, citkārt ļoti “karstas”, un tajās ne vienmēr uzvar Lemberga viedoklis. Piemērs – nesen lēmām par ES fondu naudas piešķirumu dzelzceļa elektrifikācijai no Krievijas. Pēc diskusijām tika pieņemts lēmums, ka elektrifikācijas projekts tiks virzīts uz Rīgu, nevis Ventspili. Ticiet

Armands Krauze: “..kartupeļiem ir jābūt iestādītiem maijā... Un, ja cilvēki 3. jūnijā neies uz vēlēšanām, notiks tā, kā savulaik notika ar Ždanokas ievēlēšanu Eiroparlamentā – viņas uzvaru „nodrošināja” tieši cilvēku neierašanās balsot”

man – mūsu partijā nevalda autoritārisms, neviens “nesit kullaku uz galda”.

Jūs esat viens no kandidātiem uz Rīgas galvas amatu. Turklāt ir noslēgts memorands starp trim labējām, latviskām partijām pašvaldību vēlēšanu sakarā. Ko tas nozīmē?

Pirmām kārtām to, lai nebūtu “neveselīgas” cīņas ZZS, *Vienotības* un Nacionālās apvienības vidū. Memorands paredz ievērot trīs galvenos principus: ētiku un korrekktumu reklāmas kampaņas gaitā; saskaņotību darbības galvenajos virzienos; saglabāt Rīgā iestrādātās atļauju kārtības, kas nebūt nav *Saskaņas* panākums, kā viņi to proponē.

Neviena partija taču neriskēs likvidēt transporta u. c. atlaides!

Saskaņa jau bija iesākusi visai agresīvu reklāmas kampaņu, stāstot, ka tas ir viņu nopelns. Tā nav! Vēlētājiem ir jāzina, ka šie atvieglojumi ir gadiem iepriekš iestrādāti un tikuši saglabāti. Un jāzina arī tas, ka ZZS neslēgs nekādas vienošanās ar *Saskaņu*, jo tai ir līgums ar Putina *Vienoto Krieviju*.

Bet daži Saeimas balsojumi ZZS ir ļoti vienādi ar *Saskaņu*. Piemēram, attiecībā uz Latvijas pašvaldību preses izdevumiem, kas kļāji konkurē ar nacionālo presi.

Tas ir ļoti strīdīgs jautājums. Laukos cilvēki bieži vien nevar atļauties pasūtīt un pirkt t. s. lielās avizes. Un kā cilvēkiem darīt zināmu, kas notiek viņu pagastā? Piemēram, vietējās skolas bērni uzvarējuši kādā konkursā, noticis vietējās folkloras kopas koncerts. Cilvēkiem ir patīkami par to izlasīt. Kur lauku sieva ieliks sludinājumu, ka pārdod govi? Es uzskatu, ka šai jautājumā par vietējo presi ir jānovelk kādas konkrētas līnijas – pirmām kārtām, nedrīkst pieļaut reklāmas tirgu. Ir vēl kāds aspekts – diemžēl ir jāreķinās ar iedzīvotāju grupām, kas pietiekami labi nezina latviešu valodu, un viņi izvēlas klausīties Krievijas radio un skatīties kaimiņvalstu TV. Kā līdz viņiem novadīt Latvijas valstij svarīgu, objektīvu informāciju?

Cik spēcīga ir ZZS Latgalē?

Esam “vājāki” lielajās pilsētās – Rēzeknē un Daugavpilī, bet,

piemēram, Krāslavā un Balvos pašvaldības vada mūsējie. Šajās vēlēšanās centisimies iekļūt Daugavpils domē.

Cilvēkus vajag pārliecināt, ka labu priekšstāvju izraudzīšana ir pašu rokās, bet rodas priekšstats, ka politiķi sēž Rīgā un “zilonkalna troni”. Un, skat, ka 3. jūnijā viņi izvēlēsies stādīt kartupeļus, nevis iet uz vēlēšanām...

Vispār jau kartupeļiem ir jābūt iestādītiem maijā... Un, ja cilvēki 3. jūnijā neies uz vēlēšanām, notiks tā, kā savulaik notika ar Ždanokas ievēlēšanu Eiroparlamentā – viņas uzvaru “nodrošināja” tieši cilvēku neierašanās balsot. Par to “zilonkalna troni” nevaru īsti piekrist – mūsu deputāti bieži tiek ar vēlētājiem, labs piemērs ir zemkopības ministrs Jānis Dūklavs, kuŗš ļoti cītīgi dodas uz reģioniem un runā ar lauku cilvēkiem. Bet vienmēr jau var vairāk.

Ja nonāksiet Rīgas galvas postenī, kas būs pats pirmais darbs, ko izdarīsiet?

Pagriezīšu to “kapu tramvaju” Purvciema un Pļavnieku virzienā...

INESE RAUBIŠKE

“Lai grāmatai tāls ceļš un daudz draugu!”

Pirms vairāk nekā septiņdesmit gadiem latviešu arhitekts, arhitektūras vēsturnieks un zinātnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris Artūrs Krūmiņš (1879 – 1969) Latvijas Universitātē aizstāvēja disertāciju par Latgales koka baznīcu celtniecību Romas katoļu draudzēs 18. gadsimtā. Pagāja sešdesmit gadu, līdz viņa apjomīgais pētījums tika izdots grāmatas formātā “Latgales koka baznīcas” (2003). Bet šogad janvārā nogalē šis monogrāfijas atkārtotajam (un nedaudz papildinātajam) izdevumam notika atvēršanas svētki. Skaistā sarīkojuma norises vietas izvēle ir stipri zīmīga – Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, kuŗas vēsture saistīta ar A. Krūmiņa darbību – viņš bija LU un vēlāk LVU Arhitektūras fakultātes docētājs (no 1940. gada profesors), bijis arī vecākās latviešu studentu korporācijas “Selonija” filistrs.

Grāmatas abu metienu izdevējs ir apgāds “Jumava”. Tā vadītājs Juris Visockis atklāšanā jokoļot pavēstīja, ka konkrētās monogrāfijas izdošana esot apgāda sava veida “apakšprogramma” – Gunta Gailiņa idejas. Un tā sekmīgi darbojoties jau vairākus gadus...

Visockis uzsvera: “Šī grāmata iznākusi ar paša apgāda finansējumu, kas šodien nav mazsvarīgi un par ko arī ir prieks...”, un piemētināja, ka, skatoties un mēģinot izvērtēt visu apjomīgo darbu, ko savā dzīvē paveicis Artūrs Krūmiņš, un redzot, kāda šodien ir interese par spilgto personību, iespējams, būs arī grāmatas trešais metiens.

Savukārt Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdis Guntis Gailītis (viņš dzīvē tālāk nes Artūra Krūmiņa leģendu) emocionāli piešķārās atsevišķām arhitekta biogrāfijas epizodēm, “man ir tas liktenis un iespēja, ka pārvaldu Artūra Krūmiņa radošo mantojumu, viņa vēstules, viņa grāmatas, fotogrāfijas ... tas viss ir tik

apjomīgi, ka nepieciešams ļoti, ļoti daudz laika un darba.”

A. Krūmiņš ir G. Gailiņa vec-tēva (no mātes puses) brālis. Dzimis un uzaudzis Piebalgā, teiku un nostāstu apvītajos Zosēnos (netālu no Svētezers), Skrāģu kroga krodzenieka ģimenē kā ceturtais bērns. Gailītis dalījās iespaidos par to, kā 1903. gadā RLB Mūzikas komisija izsludināja pirmās latviešu nacionālās operas libreta konkursu (ideju bija ierosinājis Emīls Dārziņš), un tajā uzvarēja toreizējais Rīgas Politehniskā institūta 3. kursa students Artūrs Krūmiņš, “apsteidzot” pat Raini. Balvu 800 rbļ. izlietojis savas izglītības papildināšanai. Operas “Baņuta” pirmizrāde notika 1920. gada 29. maijā... laikam ejot, tā piedzīvojusi bagātu skatuves mūžu.

Gailītis pieskārs arī citai sava radnieka dzīves lappusei – proti, kad Otrā pasaules kara laikā (holokausta laikā) Krūmiņa ģimene trīs gadus savā dzīvoklī slēpa vajātos ebrejus – tēvu un dēlu Presus, tolaik viņam pavisam mazpazīstamus cilvēkus... Tas apliecināja spilgto personību kā drosmīgu humanistu.

Par arhitektu Artūru Krūmiņu, pašam esot arhitektam, savs stāstījums bija arī akadēmiķim Jānim Krastiņam: “Man nebija tā laime būt viņa skolniekam, studentam, bet mani mācību spēki gan bija klausījušies viņa lekcijas un caur viņiem nācās dzirdēt tiešās atmiņas... Visspilgtākā – eksāmenus kārtājuši nevis augstskolas sienās, bet gan Krūmiņa dzīvoklī, ģimeniskā gaisotnē, dzerot tēju.”

Arhitekts – tā ir viena no profesijām, kas no cilvēka prasa daudzpusību. Un ne velti mēs sastopamies ar māksliniekiem, politiķiem, literātiem, kuŗu pamatprofesija ir arhitekts.

“... parasti par Artūru Krūmiņu mēs runājam ne tikai kā par arhitektu, bet arī pirmās latvie-

šu operas “Baņuta” libreta autoru. Taču tas nebija viņa vienīgais literārais darbs, tika uzrakstīts librets vēl vienai operai. Ir arī dzeja, kas savulaik publicēta dažādos latviešu literārajos izdevumos... Artūrs Krūmiņš bijis dzejiska personība.

Interesants bijis viņa profesionālais ceļš, viņš ir laikabiedrs daudziem izciliem latviešu arhitektiem, ar kuŗu radošo mantojumu šodien Rīga var lepoties.

No kreisās: Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdis Guntis Gailītis, arhiebiskaps Zbigņevs Stankevičs un izdevējs Juris Visockis

Krūmiņš pēc studijām strādājis Maskavā, bet 1920. gadā atgriezies Latvijā. Sākās viņa darbs pedagoģijā, vienlaikus zinātniskajā pētniecībā. Lai gan zinātnisko darbu saraksts nemaz nav tik garš, taču atsevišķu publikāciju skaits pārsniedz tūkstoti. Faktiski viss, kas ir “Latviešu konversācijas vārdnīca” un tā laika citos periodiskajos izdevumos, kas veltīti arhitektūrai, ir Krūmiņa vienpersoniski radīts un tur izpaužas viņa fantastiskā erudīcija.”

Diennakts 24 stundas viņa darbībai bija par maz. Nenovērtējams ir viņa ieguldījums Latgales koka baznīcu pētījumos – kultūr-

vēsturiskā mantojuma iefiksējums. Līdz “Latgales koka baznīcas” iznākšanai izdots arī A. Krūmiņa zinātniskais pētījums, monogrāfija (1938) par pazīstamo dižmecenātu Kristapu Morbergu (1844 – 1928).

Aizdomāties lika akadēmiķa Krastiņa paustā doma, ka lieli pravieši bieži paliek nesadzirdēti (bet sēnālas protam uzlasīt). “Ieklausīsimies Krūmiņā, atcerēsimies viņa darbus, arī arhitek-

matas pēcvārda autors) atzīmēja, ka viņa paaudzei par Artūru Krūmiņu ir attālināts priekšstats. “Droši vien tai paaudzei, kura min man uz papēžiem, ir tieši tāpat kā ar Imantu Ziedoni – viņi uzzina par dzejnieku, iepazīstot to konkursu un priekšnesumu formātā “Laiks Ziedonim”. Lai radītu sabiedrībā priekšstatu par latviešu inteliģences to ziedu, kas veidoja latviešu nacionālās operas pirmo libretu, par inteliģences dižgariem, kuŗi stāvēja Latvijas profesionālās arhitektūras, arhitektūras izglītības sākuma gadu desmitos, jāpiestrādā tiem, kas ir laikmeta liecinieki, Artūra Krūmiņa un viņam līdzīgo korifeju audzēkņi...” Ojārs Spārītis dalījās savā redzējumā par leģendāro arhitektu. Te tika pieminēta gan kinohronika – dokumentāla filma, kuŗā atspoguļots 1941. gada jūlijs – vēl siltajās nodedušās Pēterbaznīcas drupās liknā Arhitektūras fakultātes studenti un ar otiņām attīra no putekļiem un gruveciem zemē ieguldītās kapu plāksnes. Pie šiem studentiem pienāk “kāds pedagogs, melnās raga brillēs, melnā platmalē, kalsnu šauru seju, un dod padomus...” Arhitekta veikumu O. Spārītis arī iepazīs, savulaik apmeklējot Latvijas Nacionālās bibliotēkas letonikas nodaļu, ne reizi vien meklējot reto grāmatu nodaļā A. Krūmiņa disertāciju. Tās manuskripts bijis acīmredzami daudzkārt lasīts – tā tad daudzi studenti un mākslas vēstures interesenti to bija atraduši par sev būtiski svarīgu.

LZA prezidents O. Spārītis: “Esmu priecīgs, ka šīs grāmatas izdevums iegūst jaunu elpu, jaunu nepieciešamību, jo sabiedrība to jau novērtējusi... Lai grāmatai tāls ceļš un daudz draugu!”

Grāmatas atklāšanas svētkus ar garīgiem dziedājumiem papildināja vokālā grupa “Schola Cantorum Riga” Guntara Prāņa vadībā.

Latviešu ārsti ārzemēs

Diasporas mediķi Stokholmā dalās ierosmēs

Latvijas medicīnas un veselības aprūpes sistēmas stiprināšanai

ELĪNA PINTO

Pēc Eiropas Latviešu apvienības (ELA) un Latviešu ārstu un zobārstu asociācijas (LĀZA) iniciatīvas 17. februārī Latvijas vēstniecībā Zviedrijā sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru un Zviedrijas Latviešu apvienību notika pirmais tiklošanās vakars Ziemeļeiropā strādājošajiem mediķiem no Latvijas. Šis iniciatīvas mērķis ir veidot un stiprināt neformālās saiknes starp tiem latviešiem, kuri savu profesionālo gājumu medicīnā veido ārpus Latvijas, un apzināt potenciālu Latvijas izaugsmei, ko varētu dot šo cilvēku zinātnības piesaiste.

LĀZA valdes priekšsēdis Uģis Gruntmanis uzsvera: “Eiropā dzīvo un strādā simtiem Latvijas mediķu. Mums ir svarīgi sanākt kopā un apsvērt, ko mēs kopīgi varam izdarīt Latvijas labā un

vai esam izdarījuši visu, ko varējām? Tas nozīmē aktīvāk izteikt ieteikumus Latvijas veselības aprūpes un augstākās izglītības

sistēmas pilnveidojumiem, vairāk un biežāk pieredzes apmaiņā aicināt jaunos kolēģus no Latvijas un veidot diskusijas par un ar pa-

cientiem par slimībām, ētikas jautājumiem, industrijas ietekmi uz ārstiem.”

Tikšanās pulcēja divus desmitus Latvijā un ārpus tās izglītību un pieredzi guvušu ārstu, zobārstu, medicīnas māsu un pētnieku no Zviedrijas. Viesi dalījās sadarbības pieredzē ar kolēģiem Latvijā – no tulkošanas un kontaktu veidošanas, kas palīdzējusi piesaistīt Zviedrijas atbalstu bērnu diabēta pacientu nometnes rīkošanai Latvijā, līdz vieslekcijām Latvijas studentiem un kolēģiem, tostarp Latvijā maz pētītās specializācijas jomās, kā arī atbalstam jauno rezidentu pieredzes ieguvei ārvalstīs. Diskusijās tika pausta kritika par veselības aprūpes finansējuma nepārskaatāmību un neizpratne par Eiropas Savienības ietvaros iegūtas starptautiskas izglītības un kva-

lifikācijas pilnveides neatzišanu praktizēšanai Latvijā. Dalībnieki dalījās arī ierosmēs e-veselības, darba kultūras un pārvaldības pilnveidojumiem Latvijas medicīnas iestādēs, tostarp starptautiskās pieredzes gaismā.

Kā liecina ELA un LU Filozofijas un socioloģijas institūta 2016. gada pētījums, gandrīz 50% Eiropā dzīvojošo latviešu kā lielāko draudu Latvijai norādījuši tieši veselības aprūpes un sociālās sistēmas nesakārtotību. Tas ir augstāks rādītājs, salīdzinot ar bažām par ekonomikas stagnāciju un bezdarbu, un ģeopolitiskiem valsts drošības apdraudējumiem.

Nākamā reģionālā diasporas mediķu tikšanās Eiropā ir iecerēta 17. jūnijā Vācijā Eslingenas dziesmu dienas laikā.

Atmiņas par Eslingenu

Šai mūsu avīzes nr. ar lielu prieku publicējam "pirmo bezdelīgu"-
Dzintras Āboliņš-Colberg no Aļaskas (!) atmiņas ar foto. Lai šī publikācija rosina arī Jūs,
cienījamie lasītāji, sūtīt savus atmiņu stāstus. Un, protams, foto.

DZINTRA ĀBOLIŅŠ-COLBERG

Arvids un Olga Āboliņi ar saviem septiņiem bērniem Eslingenā nodzīvoja piecus gadus, pirms viņi izceļoja uz Puyallup Washington 1949. gada maijā. Arvidam Āboliņam bija apsolīts darbs *Experiment Station* par vienu dolaru stundā.

Nonākot Eslingenā, jutāties lieliski, nekad nebijām dzīvojuši tik patīkamā vietā! Mēs, bērni, gājām latviešu skolā un piedalījāmies dažādās nodarbībās, skautos, klavierstundās utt. Mums arī patika apmeklēt teātri. Varējām skatīties izrādes, kad tik varējām tikt iekšā, un jutāties ļoti pagodināti, kad mums piedāvāja darbu – pasniegt puķes aktieriem. Gājām arī daudz pastaigāties pa ceļu gar lielo baznīcu kalnā. Vāciešiem nepatika, ja pagājām nost no ceļa un iekāpām zālē, jo viņi to ļoti sargāja saviem lopiņiem.

Tēvs bija direktors ārpuskolas darbā programmā, kur mācīja dažādus arodus, lai mēs varētu dabūt darbu jaunās valstīs, kur nokļuvām. Viņš arī organizēja izbraukumus uz vīnogu kalniem un citām interesantām vietām.

Lai papildinātu mūsu diētu,

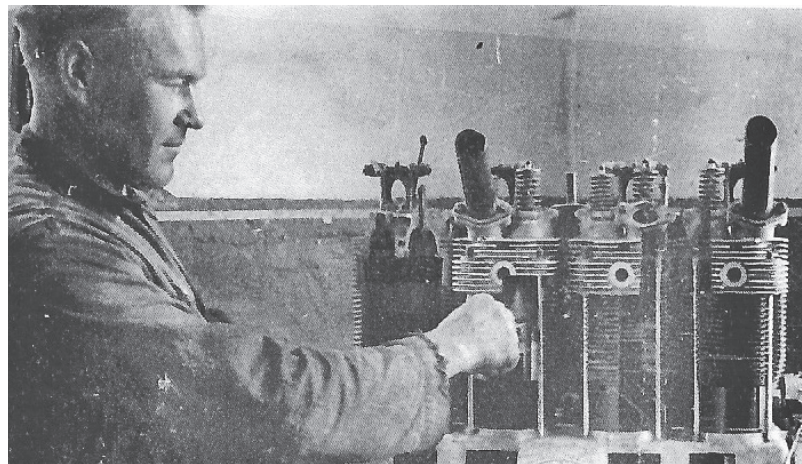

1947. gads. Smita kundzes klavieru klase Eslingenā. Zigrīda Smits pie klavierēm. Blakus no kreisās: Dzintra Āboliņš-Colberg, Irēne Smits, Ausma Robiņš, Valda Birznieks, Teika Rožkalns, Silvija Plišmans

viņš ar kaimiņu Augustu Ozolnieku apstāigāja vācu fermas un iemainīja cigaretes pret svaigiem augļiem. Mūsu kaimiņš Augusts Ozolnieks ar ģimeni bija lieliski kaimiņi Latvijā, Vācijā un arī Amerikā.

Tēvam bija arī darba piedāvā-

jums Aļaskā, bet to nu nekādā ziņā viņš nepieņēma, jo tur būtu ļoti primitīvi un arī pārāk auksts. Mans vīrs ir no Aļaskas, un es esmu tur nodzīvojusi jau vairāk nekā 60 gadus. Nevaru teikt, ka būtu dzīvojusi "primitīvi" un ka būtu nosalusi...

Job retraining program in Eslingen director – Arvids Āboliņš
Latvian bricklaying school Eslingenā

PĒTERIS PURMALIS

Tā saucas 500 lappušu garais stāsts timekli par Augustdorfas Latviešu ģimnaziju. Kā ikvienas atmiņas, tās ir gan personiskas, gan arī nepilnīgas. Velta Bajāre-Skujiņa, kuŗa mīt Francijā, ir apzinājusi un sakārtojusi atmiņu stāstus par pēdējo un vienreizējo latviešu nometņu laiku skolu. Publicējot Veltas stāstīto, aicinu – šķetināsim kamolu visi kopā!

Velta Bajāre-Skujiņa:

"Pati esmu augustdorfiete, tur 1957. gadā pabeidzu pamatskolu un vēlāk ģimnaziju Minsterē (MLG).

Pirmai augustdorfiēšu tikšanās reizei Rīgā sekoja otra, ko 2012. gadā, pašā Augustdorfā, noorganizēja vairākas bijušās skolnieces – Māra Blūmiņa, Aija Lasmane, Rūta Sieceniece, Ieva Rituma u.c. Dalībnieki ne vienmēr atpazīna baltās galvas un skumji izjūta bijušo līdzgaitnieku tukšās vietas. Mani iesaistīja Augustdorfas bēgļu nometnes dokumentācijas sakopšanā, jo

likās, ka nu ir pēdējais laiks saglabāt nometnes un, it sevišķi, Augustdorfas Latviešu ģimnazijas – ALG – ārkārtējo vēsturi. Tāpēc vien, ka mēs toreiz palikām **pēdējie un vienīgie**.

1948. gadā Vācijā darbojās 52 latviešu ģimnazijas ar 2362 skolēniem! Bet, kad skarbie kara vēji bija izsvaidījuši latviešus no Sibīrijas līdz Austrālijai, kad dipīšus pārņēma Vācijas Iekšlietu ministrija, kas sāka tukšot barakas un kazarmas, pēdējo latviešu ģimnaziju ietupināja Augustdorfas priedēs. Vārbūt arī tāpēc, ka tur palika Vācijas latviešu centrālās organizācijas. Drīz vien kļuvām par **vienīgo pilna kursa latviešu ģimnaziju brīvajā pasaulē!**

No vienas puses, uz mūsu pleciem gūlās lielas prasības: saglabāt valodu, neasimilēties, vest politisku cīņu par brīvu Latviju. Uzdevums visai dzīvei! Manā izlaidumā 1962. gadā ALG direktors Ansis Dreimāns savā runā piekodināja "turēties pie savas skolas un tautas, jo citādi cilvēks

esot viens pats kā mežā". No otras puses, dzīve nometnē bija jautra un raiba kā dzeņa vēders!

Skola dzīvoja galvenokārt no tautiešu ziedojumiem. ASV jauniešiem tika ieteikts nedzert kokolu, bet ziedot ietaupīto naudu ALG! Arī *mārtiņzoss* loterijas ienākumi atceļoja uz skolu. Tiesa, vēl 1956. gadā Lāliņa Lāce *Jaunā Gaitā* apraksta skolēnu uzturu: "Brokastis trīs šķēles maizes un margarīna gabaliņš, pusdienās – šķīvis zupas ar maizi, vakariņās plkst. 17.00 – pāris šķēles maizes ar sviestu, tas arī viss." Zenta Mauriņa pēc ciemošanās rakstīja, ka skolai nepieciešama bibliotēka, jo bez tās tā esot kā tukša klēts.

Daudz dokumentu atradu trimdas presē, pateicoties LNB digitālai bibliotēkai. Tikai ļoti žēl, ka trimdas laikrakstu "Latvija", ko izdeva Latviešu Centrālā komiteja, internetā nevar atvērt autortiesību ierobežojumu dēļ. Iebāzts kā maisā. Kas to varētu nokārtot? Dokumentus meklēju arī Rīgas arhīvos (LVA), kas bija

ļoti pretimnākoši. Bet 50 gados skolas arhīvi bija jāsūta uz Hūvera institūtu ASV. Vai kāds jebkad tos pētīs?

Fotografijas galvenokārt ienākušas no pašiem augustdorfiēšiem. Visjaukāk lasīt atmiņu stāstus. Visiem miļš paldies! Vietni www.augustdorfa.org uzbūvēju, pateicoties meitai Mārai Zviedrijā, pie kuŗas mācījos divas nedēļas.

Mūs, dipīšus, DP – *Displaced Persons*, tagad dēvē par Dieva putniņiem. Pati to agrāk nekad nebiju dzirdējusi. Bet viena lieta droša: tie, kas Augustdorfas skolas baraciņā mācījās latviešu va-

lodu, Latvijas vēsturi un ģeografiju, kā gājputni atrod ceļu uz Latviju un nemaldās vieni svešos mežos."

Velta Skujiņa tulkojusi franču valodā Sandras Kalnietes grāmatu "Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos" (*En escarpins dans les neiges de Sibérie*, 2003, éd. Syrtés). Okupācijas muzeja biedrības izdevniecības grāmatu "Latvija Padomju Savienības un nacionāl-sociālistiskās Vācijas varā 1940 – 1991 (*La Lettonie sous la Domination de l'Union Soviétique et l'Allemagne National-Socialiste*, Rīga, 2007).

"Tā no tumsas izviz saulesbaltas bērnu dienas, sirdi darīdamas gaišu"
(Jaunsudrabiņš Baltā grāmata)

AŪ! AUGUSTDORFIEŠI!

Vai arī Tu pēc kara dzīvoji Augustdorfas bēgļu nometnē Vācijā?
Vai atceries? Uzraksti par savām pēckara baltām un nebaltām dienām Augustdorfas barakās, priedēs un skolā!
Raksti – gari vai īsi, bet, lūdzu, raksti!
Vai Tev ir kāds mazs foto, smaidošs vai nopietns?
Atsūti! Zīmējums vai dokuments? Lūdzu, atsūti!

Jūs aicina piedalīties 2012. gada augustdorfiēšu 2. saieta dalībnieki, kas nolēma sakopot dokumentus, galvenokārt atmiņu stāstus un foto par dzīvi Augustdorfas bēgļu nometnē Vācijā.

Sūtīt vari pa e-pastu Veltai Bajārei-Skujiņai aivel@wanadoo.fr
Mājaslapa: www.augustdorfa.org

Atsaucieties, eslingenieši!

Pošoties uz Eslingenas lielajiem svētkiem (15. – 18. jūnijs šai gadā), redakcija aicina Jūs ikvienu, kam dzīves ceļi saistījušies ar "mazo Latviju", iesūtīt savas atmiņas un fotografijas par Eslingenas bēgļu nometnes laiku. Mudiniet to darīt arī savus tālaika likteņbiedrus – atstāsim vēsturei savas piezīmes, stāstus, izjūtas, vēlējumus!

Gaidām Jūsu sūtījumus pēc adreses – Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011
e-pasts: redakcija@laiks.us un redakcija@brivalatvija.lv

Jūsu redakcija

NOVADU ZIŅAS

MĀRIS BRANCIS

Jelgavnieki svin novadnieces Elzas Radziņas simto dzimšanas dienu

10. februārī – tieši Elzas Radziņas simtajā dzimšanas dienā – Eduarda Smiļģa teātra mūzejā atklāja jubilārei veltītu izstādi “Pilnos auļos”, ko bija sarūpējuši mūzeja speciāliste Margita Mančiņa un mākslinieks Ivars Noviks. Šajā dienā nevarēja aizmirst arī Jelgavu, pilsētu, kur dzītas jubilāres dzimtas saknes.

Izcilā teātra dzīves rakstniece Lilija Dzene Elzas Radziņas gadskārtu chronikā “Draiskā peonija”, stāstot par aktrises dzīvi 70. – 80. gados, izsaucas: “Cik bieži nākas piesaukt Jelgavu!” un turpat paskaidro: “No Jelgavas teātra laikiem [Marga un Arvīds] Spertāli Elzai Radziņai nozīmē citādu, augstas kultūras vidi, kurai viņa [jaunībā] tuvojās pamazām, bikli, bet ļoti vēriņi.”

Mana māte, kura divdesmitajos gados mācījās Hercoga Pēterā ģimnazijā, stāstīja, ka tolaik ģimnazijas apkopējas Podnieces skūķens bieži bija redzams, iekēries mātes brunčos. Pagāja gadi, un šis mazais skolas kalpotājas meitēns pasaulē kļuva slavens kā Dānijas karaliene Ģertrūde Kozinceva filmā “Hamlets”. Kāda plaša amplitūda – vienkārša meitene un Dānijas karaliene!

Bet jāatceras, ka Elza Radziņa nāk no Jelgavas, kurā viņa auga un skolojās, un sāka aktrises gaitas pilsētā, kas līdz Otrajam pasaules kaņam katrā paksī, katrā mājas zelmenī, katrā ielas likumā glabāja atmiņas no ļoti seniem laikiem, daudzu gadsimtu garumā, kad Jelgava jeb Mītava bija Kurzemes un Zemgales herco-

Elza Radziņa // Publicitātes foto

gistes galvaspilsēta. Šeit Latvijas teritorijā hercoga galmā pirmo reizi skanēja simfoniskās mūzikas koncerts, tika rādītas pirmās operas un baleta izrādes. Savulaik Jelgavā pulcējās gaišākie zinātnieku prāti, dibinot Kurzemes Literatūras un mākslas biedrību, Latvijas Zinātņu akadēmijas sākotni. Pietiek palasīt gleznotāja Jūliusa Dēringa atmiņu grāmatu, lai ieraudzītu, ka šajā pilsētā allaž bija cieņā kultūra un māksla, ka šeit uzcēla lielāko teātri ar tūkstoš vietām, ka pilsoniskajās aprindās teātri spēlēja ne tikai sarīkojumos, bet arī mājas viesībās. Savulaik starp citām slavenībām te viesojās tāda pasaules līmeņa aktrise kā Sāra Bernāra, koncertēja Klāra Vika un Roberts Šūmans, dziedāja Fjodors Šaļapins. Eiropa nebija simtiem kilometru attālumā, bet tepat blakus, rokas pastiepienā.

Ne tikai kultūra plauka Jelgavā. Tā pēc Rīgas bija otra lielākā un nozīmīgākā pilsēta Latvijas ekonomikā, rūpniecībā, lauksaimniecībā.

Tādā gaisotnē auga ģimnazijas apkopējas meita Elza Podniece, kuŗa 1941. gadā kļuva Jelgavas teātra skatuves meistara Kārļa Radziņa sieva. Jā, viņa pirmsākumā bija gan dejojāja, gan koriste, bet dzīvoja un strādāja tajā Jelgavas teātra gaisotnē, kāda nebija nevienā citā teātrī un ko visu mūžu atcerējās ikviens Jelgavas teātra aktieris. Tādēļ Elza Radziņa atkal un atkal atgriezās Jelgavā, lai arī tā vairs nebija agrākā pilsēta, tomēr te gulēja viņas sirds. Viņa bija klāt līdz ar Akadēmisko drāmas teātri, kad kultūras nama dramatiskajam kolektīvam piešķīra Tautas teātra un Ādolfa Alunāna vārdu. Režisore Lūcija Ņefedova palīdzēja Elzai Radzi-

ņai atgriezties jaunībā un vairākkārt ar tautas teātra aktieriem nospēlēt Filumenu Marturano, tostarp uz Nacionālā teātra skatuves. Tas bija 1982. gadā, kad aktrise svinēja 65 gadu jubileju. Vēl pēc pieciem gadiem – 1987. gadā, 70 gadu jubilejas reizē – Elza Radziņa kļuva par pirmo un vienīgo Jelgavas goda pilsoni. Viņa bija arī tā, kuŗa pēc vēl viena gada – 1988. gadā – Jelgavas mūzejā tornī uzvilka pirmo Latvijas karogu Jelgavā.

Jelgava nav iedomājama bez Elzas Radziņas. Viņa ir klāt ik brīdī. Šogad vairākkārt notiks dažādi sarīkojumi, kuŗos godināsim izcilo novadnieci. Viņas dzimšanas dienu – 10. februārī – Jelgavas Tehnoloģiju vidusskola, kas pirmsākumos saucās Hercoga Pēterā ģimnazija, nosvinēja ar izstādi, ar priekšnesumiem, uzāicinot ciemos arī E. Smiļģa mūzeja direktoru Jāni Siliņu un režisoru Edmundu Freibergu.

Bet 12. februārī režisores Lūcijas Ņefedovas vadībā notika atceres sarīkojums “Es palikšu Jums neizdibināma”, kurā Rita Melnace stāstīja par jubilāri, bet Jelgavas Ādolfa Alunāna teātra aktieri lasīja dzeju no viņas repertuāra. Jau tagad jāaicina uz Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas mūzeju, kur 19. aprīlī sadarbībā ar Rakstniecības un mūzikas mūzeju un E. Smiļģa Teātra mūzeju atklās izstādi “Spertālu laikmets latviešu teātrī un Elzai Radziņai 100”, maijā notiks zinātniskā konference. Jelgavas latviešu biedrība ieplānojsi parādīt jelgavniekiem Grigorija Kozinceva filmu “Hamlets”.

Jelgava lepojas, ka mums ir bijušas vairākas lielas Elzas – Elza Stērste, Elza Rozenberga jeb Aspazija un Elza Radziņa, visas jau krietnu laiku noraugās uz mums no “zilām debesīm zelta mākoņos”, jaunākajai no viņām – tikai simts.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Tautietis no Amerikas Pēteris Ragaušs – filma “Likteņzeme” (pirmizrāde – pērn 29. septembrī) galvenais varonis, kuŗa ceļš filmā ved uz Latgali un Sibīriju, izvirzīts 9. Latgaliešu kultūras gada balvai “Boņuks” nominācijā “Gada cilvēks kultūrā”. Bet nominācijai “Par latgaliešu kultūras populārizēšanu Latvijā un pasaulē” izvirzīta arī dokumentālā filma “Likteņzeme”. Balvu pasniegšanas ceremonija notiks **Rēzeknē 26. februārī plkst. 16 Latgales vēstniecībā GORS**, kur apbalvošana būs 17 nominācijās – sabiedrība un kultūra, mūzika un literatūra.

Latvijas Jaunsardzei – 25 gadi! Tā ir lielākā bērnu un jauniešu organizācija ar vairāk nekā 8 000 dalībnieku visos valsts reģionos. Latvijas Kaŗa mūzejā par godu Jaunsardzes jubilejai notika aploksnas “Jaunsardzei – 25” zīmogošana, kuŗa piedalījās aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, “Latvijas Pasta” valdes priekšsēdis Mārcis Vilcāns, Jaunsardzes un informācijas centra direktors Druvis Kleins un pašvaldību pārstāvji.

Viļānu kultūras namā notika XV Latvijas ziņģētāju un stāstnieku vakars “Mājas”. Tas kļuvis par Baltijas valstu tradicionālo kultūru populārizējošo festivālu, jo katru gadu Latvijas, Lietuvas un Igaunijas ziņģētāji ciemojas cits pie cita. Tā veicinot ziņģu un stāstāmās folkloras aktualitāti mūsdienā kultūras dzīvē, tautas tradīciju saglabāšanu un pārmantojamību. Pirmo reizi ziņģētāju vakars notika 2003. gadā Madonas novada Barkavā.

Jelgavā ar lielu vērienu no 10. līdz 12. februārim Pasta salā notika 19. Ledus skulptūru festivāls, kas pulcēja gandrīz 90 000 skatītāju no Latvijas un ārvalstīm. Viņi apbrīvoja un vērtēja 32 profesionālu mākslinieku no Itālijas, Portugāles, Īrijas, Turcijas, Mongolijas, Latvijas, Lietuvas un citām valstīm filigrāni veidotās skulptūras no ledus.

Ādažu novada SIA “Kokaudzētava Baltezers” – 45 gadi! 1972. gadā izveidota uz meža kokaudzētavas bāzes, kuŗas darbība aizsāka Inčukalna MRS sastāvā. Tās 8 000 kvadrātmetru lielajā platībā piedāvā vairāk nekā 600 augu nosaukumu stādus, kas ir viens no plašākajiem Latvijā. Dekoratīvie augi atbilst Latvijas klimatiskajiem apstākļiem, kas vienmēr ir bijuši kokaudzētavas prioritāte.

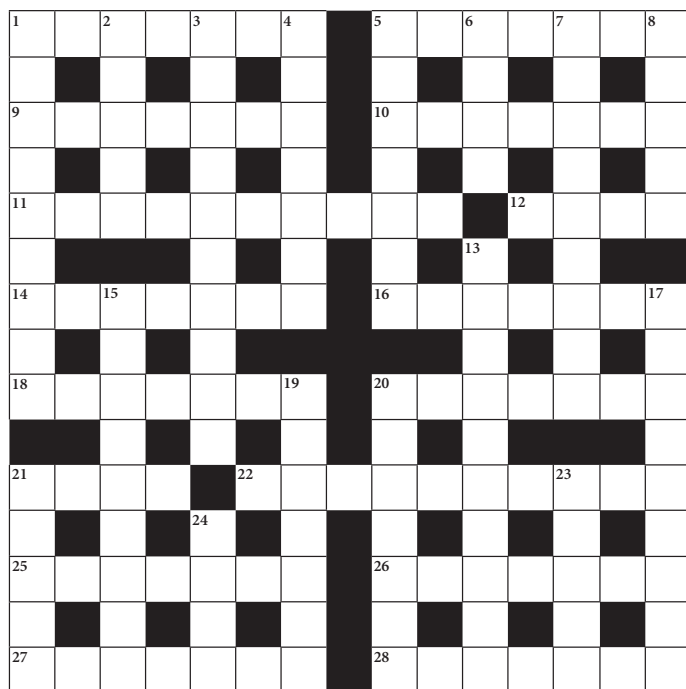
Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā Rīgā no 2. līdz 3. martam notiks Aizsardzības ministrijas sadarbībā ar Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federāciju rīkotās **“Industrijas dienas 2017”**. To mērķis ir informēt Latvijas ražotājus par iespējām piedalīties Nacionālo bruņoto spēku (NBS) attīstībā un uzturēšanā. Būs iespēja iepazīties ar NATO Apgādes un iepirkumu aģentūras un ASV bruņoto spēku iepirkumu speciālistu darba organizāciju un sadarbības iespējām.

Valkā 4. un 5. martā notiks FIRST LEGO League robotikas sacensības, kuŗas piedalīsies jaunieši no visas Latvijas. Tās tiek rīkotas vairāk nekā 80 pasaules valstīs, kuŗas piedalās 25 000 komandu. Latvijas sacensību uzvarētājiem tiks dota iespēja piedalīties Eiropas atklātajā čempionātā.

Īsziņas sagatavojsi **Valija Berkina**

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Pēkšņa ierosa. 5. Kopīgi nolemt. 9. Skubināt. 10. Piekukuļojams. 11. Šajā gadījumā. 12. Sievietes vārds (okt.). 14. Blaumaņa dzejolis “...taurētājs”. 16. Nezturīga. 18. Pārcelties uz dzīvi ārzemēs. 20. Sasprēgājumi. 21. Gauss. 22. Vācijas sala Ziemeļ-

jūrā. 25. Latvijas Republikas ārlietu ministrs (1936 – 1940). 26. Vijīgi, izveicīgi. 27. Ēdams jūras divvāku gliemis. 28. Izskatīga.

Stateniski. 1. Ērika Ešenalda opera. 2. Kājapakšas. 3. Baltijas Zemessardze (1918. g.). 4. Saritinātas. 5. Ierasties par vēlu. 6.

Caurule (*sarunv.*). 7. Reti sastopams. 8. Serbu izcelsmes amerikāņu izgudrotājs (1856-1943). 13. Pilsēta Marokas centrālajā daļā pie Atlantijas okeana. 15. Virsnieka zemākā pakāpe armijā. 17. Atņem tuvuma sajūtu. 19. Vēlme iegūt kaut ko. 20. Malkas šķīlas. 21. Apgaismošanas ierīce. 23. Neskaidrs, blāvs. 24. Leģendārs Brazīlijas futbolists.

Krustvārdu mīklas (Nr. 7) atrisinājums

Līmeniski. 7. Tunisija. 8. Arlekins. 10. Viesi. 11. Verns. 12. Semantika. 16. Apinis. 19. Laucis. 20. Kantons. 21. Eseja. 22. Takas. 23. Bebrs. 24. Sekli. 25. Tartu. 28. Nāras. 30. Operete. 31. Strūga. 32. Skauti. 36. Mandolīna. 40. “Puika”. 41. Tēlot. 42. Sandales. 43. Tendence.

Stateniski. 1. Aniss. 2. Virves. 3. Lauva. 4. Rasēt. 5. Slinka. 6. Tīnes. 7. Tricepss. 9. Sanācija. 13. Nante. 14. Dinaburga. 15. Pastinaks. 17. Taurupe. 18. Insekti. 26. Autobuss. 27. Trimu. 29. Antilope. 33. Kanāli. 34. Antena. 35. Skone. 37. Drisa. 38. Lists. 39. Ķerne.

Iznākusi LĀZAs darbības atceres marka

JĀNIS DIMANTS, Jr., M.D.

Pagājušā gada nogalē Latvijā iznāca Latviešu ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) 70 gadu darbības atceres marka (pamarka). LĀZA ir visvecākā profesionālā organizācija ārzemēs, kas apvieno latviešu ārstus, zobārstus un citus veselības nozares profesionāļus.

Markas tika iespiestas Rēzeknē, 500 loksnes, katrā loksne 50 markas mūsu karoga krāsās. Tā simbolizē un pauž LĀZA darbību kopš dibināšanas 1947. gada decembrī Eslingenā, Vācijā. Tai ir informātīvs spēks un misija, kas stāsta un liecina par mums, mūsu pastāvēšanu un darbības turpināšanu.

Markas loksnes var pasūtīt pie iepriekšējā LĀZAs valdes

priekšsēža Dr. Jāņa J. Dimanta, Jr. – 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, Minnesota 55421-2068, USA. Maksājumu var kārtot šādi: viena loksne maksā US \$ 4.00, 2 - \$ 5.00, 3 - \$ 6.00, 4 - \$ 7.00, 5 - \$ 9.00, 6 - \$ 10.00 – čeks rakstāms šādi: Dr. J. J. Dimants, Jr., - LĀZAs 70 gadu atceres marka – un to nosūtīt uz iepriekšminēto adresi.

Iznācis arī LĀZAs Apkārtraksts Nr. 165 (42 lpp., 500 eks.) redaktore Kamenas Kaidakas, M. D., vadībā Latvijā un ir jau izsūtīts visiem biedriem un kollegām ārzemēs, kā arī Latvijā. Interesenti var iegādāties to par US \$ 7.00 ziedojumu, samaksu sūtot uz iepriekšminēto adresi – ar norādi Apkārtraksts.

Izīre 2-istabu labiekārtotu dzīvokli uz vasaras periodu Rīgas centrā, Marijas ielā, 2. stāvs. Kontakttāl. +371 26348146, e-pasts: rasma.paegle@inbox.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu
  - reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
  - Atkārtotot vienu un to pašu
    - reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
    - Atkārtotot vienu un to pašu
      - reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
  - 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
  - SĒRU SLUDINĀJUMS:
    - NB! 60 eiro

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

ZIŅAS	BIZNESĀ PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

“Laiks tautai savu spēku redzēt”

(Imants Ziedonis)

Pieteiksimies paši un pieteiksim citus!

Kopš 2014. gada Imanta Ziedoņa fonds *Vieglī* Latvijā piešķir apbalvojumu “Laiks Ziedonim”, kuŗa mērķis ir ik gadu godināt un apbalvot tos cilvēkus, kuŗi ar savu **izcilību, degsmi, sūtību, veiksmi, stāju un savpatību** – dzejnieka Imanta Ziedoņa nosauktajām un kultivētajām vērtībām – kas iedvesmojuši latviešus attīstīt Latvijas tautas izaugsmi un pilnveidot latvisko identitāti. Tuvojoties valsts simtgadei, šīs vērtības iegūst jo svarīgāku nozīmi un jēgu. Apbalvojums tiek piešķirts piecās nominācijās: tautsaimniecībā “Zemi es mācos”, par dzīvi literatūrā “Bīze”, bērniem un jauniešiem “Rabblers”, zinātnē “Taureņu uzbrukums” un novadpētniecībā “Kedas”. Nominācijas paliek nemainīgas, taču katru gadu tiek izvēlēts atšķirīgs virziens. Tā šogad “Ke-

dās” uzmanība tiks veltīta cilvēkiem vai cilvēku grupām, kas radoši un aizrautīgi darbojas latviskās kultūras tradīciju izpētē un attīstībā trimdā/ diasporā.

Apbalvojums laureātam paredz 3000 eiro naudas balvu, kā arī mākslinieces Olgas Šilovas veidotu Imanta Ziedoņa statueti. Tas laureātiem, bet it visi nominanti saņems Atzinības rakstus un nozīmītes. Svarīgi, ka šim apbalvojumam ir Latvijas valsts nozīmības statuss.

Šogad, tāpat īpaši, aicināti pieteikties ārzemēs dzīvojošie tautieši – gan individuāli, gan grupas un kopas (jā, arī paši sevi varat pieteikt, nav vajadzīgs ne biedrības, ne valdes apstiprinājums vai pieteikums), aizpildot anketu, kas atrodama apbalvojuma mājaslapā (www.laiksziedonim.lv). Un tas jāizdara **līdz 24. februāra plkst. 17** (pēc Latvijas laika), jo jau 3. maijā, Imanta Ziedoņa dzimšanas dienā, skaistā ceremonijā laureāti tiks cildināti un apbalvoti.

SĒRAS

Mūžībā aizgājis viens no Daugavas Vanagu organizācijas dibinātājiem

JĀNIS STRAUPE

Dzimis 1927. gada 29. decembrī, miris 2017. gada 7. februārī

Šķiramies šķērsām, tiekamies krustu,
Lai mēs viens otram nepazustu.

Ar šiem Veltas Sniķeres vārdiem varētu raksturot Jāņa Straupes stāstīto par galveno mērķi Daugavas Vanagu organizācijas dibināšanā Zēdelgēmā – lai viņi pēc izešanas no gūsta cits citu nepazaudētu. Un to Jānis Straupe ir pratis ieaudzināt arī Daugavas Vanagu jaunākajām paaudzēm – turēties kopā, par spīti visam!

Vienmēr atcerēsimies viņa sirsnīgo smaīdu, atvērtību, prasmi stāstīt par vecajiem laikiem tik interesanti, ka nemanot jau rīta gaiļi nodziedājuši; un tajā pašā laikā arī – spēju pieņemt un atbalstīt jaunus ar viņu idejām.

Esam zaudējuši patiesu godavīru. Lai viņam vieglas smiltis!

Daugavas Vanagu Vācijā valde

VISAS LATVIJĀ
IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ
GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET,
UN GRĀMATAS JUMS PIESŪTĪS PA PASTU.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Līgita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants,
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas
un Zviedrijas.

Pārstāvniece Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: tereze.bogdanova@inbox.lv

Abonementa maksa:
Lielbritānija: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem
GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā
sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk.
augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-
britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrija: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-
FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wall-
ingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11
47 46 – 1). Paziņojumus sludinājumu, reklāmu
sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administrāto-
re +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts:
redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro;
6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemein-
schaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank
Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN:
DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF.
Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens,
Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V.,
Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr.:
+49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12
mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz
Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem
USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem
55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi
maksā GBP 3.50 (EUR 6) par 10 mm augstu
vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludi-
nājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrija – SEK
600.

Komerčiālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parak-
stītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī
redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publi-
kācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Gertrudes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespēsts: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS SPORTS SPORTS

BOBSLEJA DIVNIEKOS – DIVAS EKIPĀŽAS SEŠNIEKĀ

Vācijā, Kēnigzē trasē, risinājās pasaules meistarsacīkstes (PM) bobslejā divniekiem. Pēc diviem braucieniem Oskars Melbārdis ar stūmēju Jāni Strengu bija piektajā vietā, bet labāko sešnieku noslēdza Oskars Ķibermanis/Matiss Miknis. Trešais Latvijas divnieks Uģis Žaļims/Jānis Jansons pēc diviem braucieniem bija 15. vietā. Turpinājumā Oskars Ķibermanis ar Matīsu Mikni izcīnīja augsto ceturto vietu. Oskars Melbārdis un Jānis Strenga PM ierindojās sestajā vietā, bet Uģis Žaļims un Jānis Jansons – 14. vietā.

KAMANĪŅU STAFETĒ – TREŠĀ “BRONZA” PĒC KĀRTAS

2017. gada pasaules junioru čempions kamanīņu sportā **Kristeris Aparjods** izcīnīja augsto ceturto vietu **Pasaules kausa izcīņas** priekšpēdējā posmā olimpiskajā

Phjončanas trasē, piektajā vietā ierindojās Inārs Kivlenieks.

Kristeris Aparjods

Artūrs Dārziņš ierindojās astotajā, Rīks Kristens Rozītis – 18., Kristaps Mauriņš – 27. vietā.

Lieliski veicās mūsu **stafetes** komandai. Komandā bija iekļauts **Kristeris Aparjods**, Ulla Zirne un brāļi Šīci, un trasē mūsu komanda devās vienpadsmitā.

Pirmo etapu pārliecinoši veica Ulla Zirne, kamēr Aparjods pieļāva nelielas kļūdas, taču laika ziņā gandrīz neko nezaudēja. Pieredzē-

jušajiem brāļiem Šīciem pēdējā posmā izdevās atgūt vairāk nekā divas sekundes desmitdaļas un nodrošināt **bronzas** godalgas šajā disciplīnā trešo gadu pēc kārtas.

BIATLONS

Latvijas vadošā biatloniste **Baiba Bendika** Hochfilcenē pasaules meistarsacīkstēs 15 km individuālajā distancē izcīnīja 65. vietu, bet Žanna Juškāne palika 95. pozīcijā (startēja 99 biatlonistes).

Andrejs Rastorgujevs atkal šāva neveiksmīgi, un viņam nācās samierināties ar 56. vietu 20 km distancē, kas viņam liedza braukt sacensībās ar masu startu. Daumants Lūsa ierindojās 75., Aleksandrs Patrijuks – 93. vietā, Ilmārs Bricis slimības dēļ nestartēja.

Latvijas biatlona kvartets, kurš startēja **Andrejs Rastorgujevs**, Daumants Lūsa, Aleksandrs Patrijuks un Ilmārs Bricis, izcīnīja 22. vietu 4x7,5 kilometru stafetē.

KALNU SLĒPOŠANA

Latvijas labākais kalnu slēpotājs **Kristaps Zvejnieks** ieņēma 44. vietu pēc Šveicē notiekošajām pasaules meistarsacīkstēm milzu slaloma sacensību pirmā brauciena, otrajā viņš neizgāja uz starta. Žaks Gedra pirmajā braucienā līdz finišam netika, bet pie pēdējās kontrolzīmes atradās 62. pozīcijā. Otrajai trasei kvalificējās 60 ātrākie sportisti.

Kristaps Zvejnieks slaloma sacensībās izcīnīja 32. vietu. Citiem Latvijas kalnu slēpotājiem veiksmē nebija sabiedrotā. Miks Zvejnieks jau pirmajā braucienā netika līdz finišam, savukārt Žaks Gedra, kurš pēc pirmā brauciena bija 31. pozīcijā, nespēja pārvarēt otro braucieni.

SKELETONĀ – DISKVALIFIKĀCIJA

Pēc Starptautiskās bobsleja un skeletoņa federācijas (**IBSF**) sniegtās informācijas latviešu skele-

tonists **Tomass Dukurs**, kurš Pasaules kausa izcīņas septītajā posmā ieņēma dalītu ceturto vietu, slieču apkopes pārkāpuma dēļ tūlīt diskvalificēts. Šajā posmā pārliecinoši uzvaru izcīnīja **Martins Dukurs**. **IBSF** veikusi korekcijas šī posma rezultātos, piespriežot diskvalifikāciju **Tomam Dukuram**.

Kā aģentūrai **LETA** skaidroja Latvijas izlases treneris **Dainis Dukurs**, **Tomass** diskvalifikāciju saņēmis slieču dēļ. “Laikam pārāk daudz bija nopulēta slieču virsma, ko uzreiz uz vietas nevarēja noteikt,” teica **D. Dukurs**. Līdz ar to **Tomam Dukuram** atņemti 192 punkti PK izcīņas kopvērtējumā, kā rezultātā viņš no sestās pozīcijas atkāpies uz desmito. Tikmēr līderis ar 1437 punktiem ir **Martins Dukurs**, bet par 24 punktiem mazāk ir tuvākajam sekotājam **Sunbinam Junam** no Dienvidkorejas.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskās draudzes nākamie dievkalpojumi **26. februārī** (bez kafijas galda un svētdienas skoliņas) un **12. martā** plkst. 13.

ANGLIJA

DVF Londonas nodaļas gadskārtējā pilnsapulce notiks svētdien, **26. februārī**, plkst. 10 DVF nama Balzāma bāra telpās, 72 *Queensborough Terrace*. Visi nodaļas biedri tiek aicināti piedalīties. Atspirdzinājumi. Londonas nodaļas valde.

***

DVF Londonas nodaļas Vānādžu kopa aicina uz tradicionālo pankūku cepšanu – **Pankūku dienu** – nama ēdamzālē, 72 *Queensborough Terrace, London, W2 3SH*, otrdien, **28. februārī**, no plkst. 13 līdz 15. Ieeja par ziedojumiem. Mīļi lūgti mūsu namā!

***

Londonas latviešu tautas deju kopas “Londona dejo” 40 gadu jubilejas koncerts sestdien, **4. martā**, plkst. 16, *Ark Academy, Bridge Road, Wembley, HA9 9JP* (tuvākā metro stacija *Wembley Park, Jubilee Line*). Koncertā piedalās jubilāri, TDK “Londona Dejo”, un ciemiņi no Londonas (TDK “Salinieki” un VPKD “Jautrais Pāris”, kā arī Londonas latviešu skolas bērni), *Bradfordas* (TDK “Kamoliņš”) un Šveices (TDK “Ramtai”). Biļetes: £12 pie durvīm; var arī nopirkt iepriekš *Eventbrite*: <https://www.eventbrite.co.uk>. Bērniem līdz 12 gadiem ieeja par brīvu. Pēc koncerta pieņemšana visiem koncerta apmeklētājiem un dalībniekiem. Koncertu atbalsta Latvijas Republikas vēstniecība Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, un *SIA Skonto* būve.

***

DVF NODAĻU DELEGĀTU PILNSAPULCE

DVF nodaļas delegātu un LWT dalībnieku pilnsapulce “Straumēnos”, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe LE17 6DF*, svētdien, **12. martā**, plkst. 10. Delegātiem lūdz ierasties pilnu nodaļas biedru sarakstu. Apmeklēt lūdz DVF/LWT valde.

***

Grupa “Musiqq” no Latvijas muzicēšanas pilsētas klubā, *2Funky Music Café*, **22. aprīlī** plkst. 20. Rīko: izklaides pasākumu producentu apvienība “Bērzes Strazdi”.

DIEVKALPOJUMI

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. **V. Vāvere**

Lesterā, *St. Ursula's Chapel, Wyggestons, 160 Hinckley Road, Leicester, LE3 0UX*, sestdien, **4. martā**, plkst. 14 dievkalpojums.

“Straumēnos”, *Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF*, svētdien, **26. martā**, plkst. 10 Gavēņa laika dievkalpojums.

Birminghamā, *All Saints baznīcā, Kings Heath, B14 7RA*, svētdien, **12. martā**, plkst. 14.30 Gavēņa laika dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. **D. Vāvere**

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), *29 Great Horton Rd, Bradford, BD7 1AA*, svētdien, **19. martā**, plkst. 11 Gavēņa laika dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZE, māc. **D. Vāvere**

Mančesterā, *Martin Luther Kirche, 9 Park Road, Stretford, M32 8FE*, svētdien, **12. martā**, plkst. 13.30 Gavēņa laika dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. **V. Vāvere**

Derbijā, *Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT*, svētdien, **5. martā**, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, *Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH*, svētdien, **5. martā**, plkst. 15 dievkalpojums.

Mansfildā, *St. Peter's and St.*

Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **4. martā**, plkst. 11 dievkalpojums.

Pīterborovā, *St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN*, sestdien, **11. martā**, plkst. 16 dievkalpojums.

APVIENOTĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZE, māc. **E. Zikmane**

Londonā, *Ulrika Eleonora Swedish Church, 6-11 Harcourt Street, London W1H 4AG*, svētdien, **26. februārī**, plkst. 14 Atspirdzināšanas laika dievkalpojums – Mūsu Kunga apskaidrošanas diena. Svētdien, **12. martā**, plkst. 14 Kristus ciešanu piemiņas laika dievkalpojums ar dievgaldu – *Reminiscere*. Māc. **Eliza Zikmane**. Pēc dievkalpojuma Draudzes sapulce.

Svētdien, **26. februārī**, plkst. 14 Mūsu Kunga apskaidrošanas dienas dievkalpojums. Svētdien, **12. martā**, plkst. 14 Kristus ciešanu piemiņas laika dievkalpojums ar dievgaldu un kristībām. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce. Svētdien, **26. martā**, plkst. 14 Kristus ciešanu piemiņas laika dievkalpojums. Dievkalpojumu vada prāv. **Dr. Andris Abakuks**.

VĀCIJA

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck- und Wredestrasse* krustojumā, svētdien, **12. martā**, plkst. 15 dievkalpojums. Kalpos draudzes mācītājs **Rinalds Gulbis**. Pēc dievkalpojuma sekos azaidis ar groziņiem un draudzes pilnsapulce, kurā mēs plānojam ievēlēt jaunu valdi un amatpersonas.

Virburgā, *Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien, **11. martā**, plkst. 13.30 dievkalpojums. Mācītāji **Rinalds Gulbis** un **Elmārs E. Rozītis**. Sekos kafijas galds draudzes telpās un paralēli tam bērnu nodarbības.

Hanoverā, *Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54*, **5. martā** plkst. 14 dievkalpo-

jums ar dievgaldu. Kalpo diak. **L. Urdze**. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Libekā, *Lorenca baznīcā*, **18. martā** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. **L. Urdze**, pie ērgelēm **Liene Orinska**. Pēc dievkalpojuma uzskoda.

Oldenburgā, *Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59*, **19. martā** plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. **L. Urdze**, pie ērgelēm **Dr. A. Rosenbergs**. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*), **2. aprīlī** plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. **L. Urdze**. Pēc dievkalpojuma kafijas galds turpat baznīcā.

Minsteres latviešu ev.-lut. draudzes Ciešanu laika dievkalpojums svētdien, **5. martā**, plkst. 10.30 LCM telpās, *Salzmannstr. 152*. Kalpos prāv. **Klāvs Bērziņš**. Darbosies arī svētdienskoliņa bērniem. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

ZVIEDRIJA

Latviešu bērnu vasaras nometnes Ēlandē rīkotāji aicina ģimenes ar bērniem pieteikties dalībai šīs vasaras nometnē, kurā notiks Ēlandē, Sandbijā, no 2017. gada **7. līdz 17. augustam**. Nometne paredzēta 6-11 gadus jauniem bērniem un viņu vecākiem. Plašāka informācija un saziņa ar nometnes rīkotājiem nometnes mājaslapā www.facebook.com/LatviesuBernuNometneElande

***

Latviešu pensionāru apvienība Stokholmā plāno pavasara sezonā apskatīt dažādus Latvijas vēstures posmus.

Kantāte “Dievs, Tava zeme deg!”, **L. Garūtas** mūzika un **A. Egliša** vārdi, sestdien, **25. martā**, plkst. 18 Klāras baznīcā, *Stokholmā (S:TA Clara kyrka, Klarabergsgatan 37)*. Piedalās: Latvijas Universitātes absolventu koris

“Jubilate” un “Stokholmas latviešu koris”, solisti: **Andris Gailis** (baritons) un **Christer Wikmark** (tenors). Ērgelnieks: **Göran Grahm**, diriģents: **Prof. Juris Kļaviņš**. Ieeja par labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar 100 SEK. Bērniem līdz 15. g. v. par brīvu.

Latvijas Universitātes absolventu koris “Jubilate”. **Pēcpusdienas koncerts** svētdien, **26. martā**, plkst. 15 *Petruskyrkan, Kyrkvägen 27, Stocksund. T-Bana 14 uz Danderyds sjukhus*, vai ar vilcieniņu (*Roslagsbana*), uz *Mörby*. Pēc koncerta kafijas galds. Ieeja 50 SEK.

Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, *Folkungagatan 46. Metro: Medborgarplatsen*, **26. februārī** plkst. 12 dievkalpojums. Bīskapu kriptā atrodas zem katedrāles. Jāiet lejup, no katedrāles galvenās fasādes ieejas durvīm pa kreisi, līdz pirmajām durvīm labajā pusē. Pēc Sv. Mises draudzes zālē Aizgavēņa jeb Vastlāvju svinības. Dzied, spēlē un dejo jauniesu folkloras kopa “Oglīte”.

Stokholmas Latviešu katoļu draudzes vārdā mūsu deļotpriecīgos un dziedātpriecīgos tautiešus un viņu zviedru draugus uz dievkalpojumu un/ vai gadskārtējo Aizgavēņa balli ielūdz draudzes vecākā **Anita Elksne** un kapelāns **Andris Priede**.

Latviešu Pensionāru biedrības Gēteborgā sarīkojumu kalendārs

Pirmā tikšanās reize **21. janvārī** un nākamie saietie ielūgti un arī apstiprināti no partijas **LIBERĀLĒRNE** šādā secībā: **25. februārī**, **25. martā**, **29. aprīlī**, un tad seko pirmā pusgada nobeigums **27. maijā**. Visas sanāksmes sākas plkst. 13 *Nedre Kvarnbergsgatan 7*, kas ir partijas **LIBERĀLĒRNE** kancelejas telpas. Sarīkojumos bagātīgs kafijas un citu padzērienu galds ar maizītēm un kūciņām par labprātīgiem ziedojumiem. Biedri un viesi laipni gaidīti un aicināti.